

Petak, 25. jul 2003.
Svedok Stanko Erstić
Svedok Ivan Marjanović
Svedok B-1097
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 10.34 h

Zbog distorzije glasa FHP preveo odgovore svedoka B-1097 na osnovu originalnog transkripta MKTJ koji je na engleskom

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, čuli smo da niste bili dobro, ali da ste sada spremni da nastavite. Ukoliko vam u bilo kom trenutku bude bila potrebna pauza, zatražite je i, naravno, dobićete je, ako vam nije dobro. Niste obavezni da nastavite. Obzirom da smo kasnije počeli sa sednicom i unakrsno ispitivanje će, samim tim, kraće trajati. Ali, pre toga, gospođa Bauer (Bauer) želi da istakne jedno pitanje.

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, tokom večeri smo učinili dostupnim neke oznake koje su vrlo značajne i koje treba da se uvedu u dokazni materijal. Postoje tri oznake. Prva se nalazi u dokaznom predmetu 349, tabulator 18 i radi se o oznaci Srpskog četničkog pokreta. Sad molim da se to uvrsti u dokazni materijal. Sledeća oznaka je oznaka specijalne policije i ima prethodnu oznaku 349, tabulator 19. I treća oznaka je označena brojem 349, tabulator 20, radi se o oznaci Sokola sa Toputa, u Bosni i Hercegovini.

SUDIJA MEJ: Hvala. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erstiću, vi ste objasnili da ste uhapšeni početkom oktobra, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bili ste ukupno mesec dana ...

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi koliko vas je bilo zajedno tamo u tom zatvoru?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo je svega skupa oko 120.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sve zajedno?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Sve zajedno. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da ste bili u staroj zgradi kninske bolnice?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Točno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' ta zgrada bila pretvorena u zatvor znači, ili je služila još čemu?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Zatvor i bilo je vojske u njoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolika je ta zgrada?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, šta je znam, otprilike možda može stat 300 ljudi u nju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, vi ste zidar, znate proporcije zgrada, otprilike. To stručno možete da ocenite.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nisam ja ima' vrimena da to brojim kol'ko ima prostorija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ja znam, to je jedna vrlo mala zgrada, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Srednja, onako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I u koliko ste prostorija vi bili, kad kažem "vi" mislim na one ljude koji su bili zatvoreni tamo?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo je jedno oko 15 prostorija, kol'ko ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo ljudi u vašoj prostoriji?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: 12.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, kad ste razmenjeni, to je bilo posle mesec dana. Tada je bio prisutan Međunarodni crveni krst (ICRC, International Committee of the Red Cross)?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jest.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi kakav je bio vaš tretman u zatvoru, dok ste bili tih mesec dana?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Prema nama?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, kako su se ponašali prema vama?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To ne može znati, nego onaj ko je bio tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste vi bili, ja vas pitam da mi kažete.
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Bili smo tučeni, maltretirani, tjerali su nas raditi, nisu nam dali spavati, hrana je bila užasna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste morali da radite?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Utovarali smo municiju, oružje, istovarali brašno, šta ja znam još šta sve, kopali kanale, utovarali smo ugalj u "TVIK-u" u Kninu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su vas za radno vreme odvodili iz te zgrade stare bolnice na neke poslove fizičke, koje ste obavljali, je l' tako?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolike su bile te grupe?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolike su bile te grupe u kojima ste išli da radite? Jeste li svi išli?
SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nismo. Negde je išlo šest, negde osam, negde četiri negde deset, kako je gdi zatrebalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li neko bio povređen u tome što kažete da su vas tukli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A, bilo ih je povređenih, ali niko nije smio reć da je povrijeđen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jeste li mogli, kad ste došli pod nadležnost Međunarodnog crvenog krsta, da im kažete o svojim povredama i o tome šta ste tamo imali kao problem?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Mogli smo mi al' nismo smili, jer su nam rekli prije, "ukoliko rećete 'Međunarodnim crvenom križu' da ste maltretirani, da se tućete, bićete pobijeni." Tako da se, jednostavno, nismo smjeli izjasniti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Erstiću, oni su vas doveli na razmenu.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, posle na razmenu smo mogli reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dok ste bili u zatvoru, koliko vas je puta obišao Međunarodni crveni krst, to kad niste smeli da kažete ništa?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Dva puta, kol'ko se ja sjećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U kojim razmacima?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, negdi možda 10-12 dana, ne znam točno, to ne mogu izjasniti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači vi u tih mesec dana, koliko ste bili zatvoreni, niste bili bez nadzora Međunarodnog crvenog krsta ni jedan period duži od 10–12 dana, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A tu negdje, otprilike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako ni jedan period duži od 10–12 dana niste bili bez nadzora Crvenog krsta, onda, pretpostavljam, ako ste tućeni da su predstavnici Međunarodnog crvenog krsta mogli to na vama da primete.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A gospodine, oni nisu mogli primjetiti. Koji su bili više ozlijeđeni oni su ih zatvarali u druge prostorije da uopće nije zna za njih Međunarodni crveni križ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, hoćete da kažete da Međunarodni crveni krst nije imao dozvolu da obiđe sve prostorije te bolnice koja, kako znamo, nije neka velika zgrada?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nije mogao, smeo obići zato što su u posebne prostorije zatvarali povrijeđene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste vi, kažete, na 10–12 dana sretali ove ljude iz Međunarodnog crvenog krsta, a tvrdite da ste bili povređeni, da li su mogli na vama da primete da ste povređeni?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Gospodine, to kad se rebra polome, to ne može niko primjetiti, a na meni roba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi sad, kad su vas razmenili, čuo sam juče kad ste odgovarali gospođi Bauer, da su razmenili vas 100 za 60 Srba, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da. Ostalo je još 20 Ličana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ostalo je još u zatvoru, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li i oni bili Hrvati?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi kad su vas razmenili, znači vas 100 za 60 Srba, gde su ti Srbi bili pre nego što su razmenjeni?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne znam, to mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kad ste razmenjeni jeste li onda objasnili Međunarodnom crvenom krstu, znači, posle tih mesec dana koliko ste proveli u zatvoru, jeste li onda objasnili da ste bili maltretirani, jeste li onda pokazali svoje povrede i, uopšte, razgovarali s njima o tome?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, vrlo malo su nas pitali, kratko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste onda izjavili kad su vas pitali, kratko?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da smo bili maltretirani, da je bila slaba hrana, tučeni, terani raditi i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' ima o tome neka zabeleška Međunarodnog crvenog krsta o tome da ste vi bili maltretirani i tučeni?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To ja ne znam da li su oni zapisali. To su nas pitali, onako, formalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćete da kažete nije ih interesovalo nego su vas samo formalno pitali?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pitali su nas, onako, u prolazu, od jednog do drugoga i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači svakog su pojedinačno pitali?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Možda nisu baš svakog, ali ... U prolazu, možda pitalo od nas 100 jedno 30, ali, uglavnom, čuli smo svi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ste čuli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pitali su me kakav mi je bio tretman.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta ste im, onda, odgovorili?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, to što sam prije rekao, maltretiranje, tučnjava svaki dan, svaku noć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' bilo lekara u toj ekipi Međunarodnog crvenog krsta?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste pregledani posle puštanja, lekarski?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Odmah drugi dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste pregledani?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: U Zadru i u Rijeci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A je l' imate neku dokumentaciju o nekim vašim povredama iz tog vremena?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ja sam nakon, već kad su počeli tražiti neke mirovine, šta ja znam, tu invalidninu, tražio sam kod doktora u Zadru, a on kaže "to je bilo za vreme rata. Zagubilo se, nema." Tako imam strica u Rijeci

i opet sam tražio kod ovog doktora u Rijeci, "to se," veli, "nije ni uvodilo u knjige, tako da nema apsolutno ništa."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle vi nemate nikakvu dokumentaciju, iako ste tamo bili mesec dana, iako su te povrede morale da budu vidljive, vi nemate o njima nikakvu lekarsku dokumentaciju?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nikakvu nemam. Samo što sam bio kod doktora, dao mi je ljekove. To sam pio, posle nemam. Ja kod doktora ne mogu nikakav papir da dignem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da li neko od ovih koji su zajedno s vama bili u zatvoru poseduje neku medicinsku dokumentaciju koja bi ukazivala na povrede koje su mu načinjene?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa ima ljudi da poseduju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na primer, ko? Recite mi nekoliko imena.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ima Mikulić ovaj, jedan isto iz moga sela, on je posle uhapšen. Ali mislite za vrijeme dok sam ja bio?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim te koje znate za vreme dok ste vi bili, tih 100 koji su bili razmenjeni.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne znam baš. Nisam ih posle ni viđa' od kad sam izišao, tako da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne znate znači ni za jednog od njih da poseduje neku medicinsku dokumentaciju?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne znam zato što se nismo vidili i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, vi ste vojni rok služili u JNA u Srbiji 1987. i 1988. godine u Zemunu i Kragujevcu, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Točno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li ste u Srbiji imali bilo kakve probleme što ste Hrvat?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Gospodine, baš jednom jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dajte, opišite mi, molim vas, kakav ste problem imali.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Kad sam otišao u prekomandu u Kragujevac, bio sam tamo na jednoj vojnoj ekonomiji. Bilo je nas, možda, svega jedno petnaestak. Držali smo svinje, telad, radili smo poljoprivredu, sijali kukuruz, pšenicu i tako dalje. I nakon jedno misec dana, dva, 'ajmo reći da je bija deseti misec, ne znam sad točno, bija je jedan zastavnik, stvarno je bio samnom super dobar i kad je bila berba kuruza, kaže: "Erstiću, hoćeš mi nešto reći kad te budem pita." Pa, reko: "'Oću družu zastavniče, ako budem zna'". A veli: "Znaš, kako ne znaš." Tako me upitao. Veli: "Daj mi reci šta si po nacionalnosti, Srbin ili Hrvat? Pa, reko: "Hrvat". Ništa on meni na to nije odgovorio, nego okrenio se i otiša' ća. Poslijen sam ja njega u prolazu pozdravlja', mislim, po svojoj dužnosti, al' nikada više nije sa mnom riječ progovoria i skinia sam se iz te JNA. A mislim da se zva' Nikolić Petar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, jedino što ste doživeli neprijatnost je da vas je pitao šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da. I poslen sa mnom nije htio uopšte ni pričat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate li vi da je, u to vreme, u JNA bilo i Hrvata i Muslimana i Albanaca, Makedonaca, Crnogoraca, Slovenaca, svih. Kako objašnjavate to, on vam ništa nije rekao, nikakav komentar nije napravio, samo je postavio pitanje.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Samo je postavio pitanje i okrenia se od mene i otiša, a poslen mi se nije javio nikako. A prije toga je super, zna se šaliti se zafrkavati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste iz toga zaključili da je on zauzeo neki negativan stav prema vama?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo mi je čudno, od kad me to upita' zašto mi se više neće javiti. Ja sam njega pozdravlja', on mene uopšte više nije hteo ni pozdraviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I meni je čudno tako da u to teško mogu da poverujem, ali, da idemo dalje. Vi kažete da su se Hrvati i Srbi dobro slagali do, otprilike, 1988. i 1989. godine, tako kažete, "kad je Milošević počeo sa svojim govorima."

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi koji ste vi to moj govor čuli gde je nešto rečeno što bi bilo protiv Hrvata ili protiv bilo kog nekog naroda u Jugoslaviji? Gde ste vi to moj govor čuli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je, gospodine, to sam vas ja osobno gleda' na televiziji kad ste držali u Beogradu te mitinge, kad ste rekli: "Oćemo veliku Srbiju i svi Srbi moraju da žive u jednoj državi."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Erstiću, nikad to niste mogli da čujete na televiziji da sam ja rekao "hoćemo veliku Srbiju i da svi Srbi moraju da žive u jednoj državi."

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je, je gospodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da ste vi to videli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste verovatno jedini čovek koji je to na televiziji video u Jugoslaviji.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam ja sam. Ja tvrdim za sebe. Vidjelo je još ilala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde je to bio taj miting gde ste vi čuli da ja govorim "hoćemo Veliku Srbiju"?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To je bilo u Beogradu 1990. godine

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to su moje reči kažete, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da, ja to tvrdim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Shvatam da tvrdite, potpuno razumem. Je l' vam rekao to neko ili tvrdite da ste to sami videli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Tvrdim da sam ja to vidio osobno svojim očima na televiziji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, vrlo dobro. Onda neću više da vas o tome pitam jer vi, pretpostavljam da znate da postoje televizijski zapisi svih tih govora. Tvrdite baš da sam izgovorio da mi hoćemo veliku Srbiju, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, odlično, odlično. Dobro. Recite mi, molim vas, jeste li se vi 1990. godine učlanili u HDZ, to vidim iz vaše izjave?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznato da je HDZ svojim programskim osnovama, u februaru još iste te godine, se zalagao za nezavisnu Hrvatsku.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je, poznato mi je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vidim na strani 2, da ste vi kao član HDZ referendum za Hrvatsku nezavisnost veoma, ovako, pozitivno dočekali.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, jesam, glasao sam za HDZ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, šta vi iz vašeg tadašnjeg saznanja, iskustva možete da kažete da li je postojao neki problem Hrvata u Jugoslaviji ili, uopšte, problem Hrvatske u Jugoslaviji?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, postojao je već problem dok se počelo uzvikivati "Velika Srbija."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste čuli da se uzvikuje, "Velika Srbija"?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, prije toga nego što će početi HDZ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. A gde ste to čuli da se uzvikuje?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A gde je počelo? Na televiziji. Gde ću vidit'?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na televiziji se govorilo o Velikoj Srbiji još pre osnivanja HDZ, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Vi kažete da ste i slavili posle referenduma, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To jesmo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kažete i sami da su u Hrvatskoj, kako vi kažete svi bili sretni, osim Srba?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Oni su slavili svoje, mi smo svoje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste slavili posle referendumu, svi su bili sretni, samo Srbi nisu bili sretni. Što Srbi nisu bili sretni? Šta mislite?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam kako hoćete reći da nisu bili sretni? Pa, oni su bili sretni što su već posumnjali možda što će se dogoditi. Oni su bili možda još sretniji od nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su bili još srećniji od vas kad je bio taj referendum o nezavisnosti Hrvatske?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ma, ne, gospodine, nisam mislio na to, nego dok ste vi dali svoj glas da će biti Velika Srbija i da će svi Srbi da žive u jednoj državi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda su bili srećni, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači da nikad to nisam rekao?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Vi možete tvrditi da niste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O Velikoj Srbiji.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jeste. To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je bilo poznato da to zašto Srbi nisu bili srećni da su im ukinuta bila neka prava u Hrvatskoj?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ako Srbi nisu imali prava u Hrvatskoj, onda ja ne znam di je ko gde imao prava u svitu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ne znate da im je tada ukinut status koji su imali po Ustavu Hrvatske?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To mi uopće nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je bilo poznato bilo šta je bilo činjeno prema Srbima tada, na primer 1990. godine, 1991. godine. Kad ste vi bili u zatvoru, 1991. godine, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: 1991. godine, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' činjeno nešto 1990. godine i 1991. godine prema Srbima, zbog čega bi oni bili uznemireni?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ja nisam o tome upoznat, baš.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ništa o tome?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam poznato da su Srbi tih godina, upravo se zalagali da se sačuva Jugoslavija?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, kol'ko mi je poznato da Srbi nisu baš čuvali, da se sačuva Jugoslavija, nego su gledali da se raspadne Jugoslavija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je vama poznato, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Poznato, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, pošto vam je to poznato, kako onda objašnjavate činjenicu da je na tim izborima na kojima je, inače, pobedio HDZ, ovo je činjenica, ovo nije moja tvrdnja, većina Srba glasala za Savez komunista Hrvatske, odnosno, za Savez komunista Hrvatske SDP Ivice Račana, a ne za Srpsku demokratsku stranku?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Gospodine, to nije istina da je glasalo za Ivicu Račana, nego za demokratsku srpsku stranku, jer kud si god krenia, plakate su bile takve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam ne govorim o tome da li je bilo plakata svih stranaka koje su učestvovale na izborima nego sam vas pitao da li vam je poznato da je većina Srba u Hrvatskoj tada glasala za Savez komunista Hrvatske, a ne za Srpsku demokratsku stranku.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je išta poznato o antisrpskoj kampanji koja je otvorena posle ovih izbora i pobjede HDZ-a?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne, jer se politikom baš toliko i ne bavim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se, bar ste mogli da vidite u hrvatskoj štampi, ne govorim vam o štampi u Beogradu jer tamo niste živeli,

ali u hrvatskoj štampi tokom 1990. godine, da li ste šta mogli da vidite o ispadima koji su činjeni protiv Srba? Sećate li se onog incidenta kad je napisan onaj ustaški znak, slovo "U" na ploči uprave Srpske crkvene opštine u Zagrebu, u Bogovićevoj ulici. To je bilo još u martu 1990. godine.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se toga, jer da vam iskren budem, ja inače vrlo malo štampu čitam. I sad, a i pre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se kada počinje formiranje dobrovoljačkih omladinskih jedinica u Hrvatskoj i razni događaji koji su uneli veoma veliku nervozu i strah kod Srba?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, ja sam bio kod kuće, bavio sam se poljoprivredom i stokom, nisam se baš puno mješao u to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, sećate li se naziva Telesni zdруг koji je formiran, pa Hrvatska nacionalna garda, pa Sokolske straže, pa Dobrovoljačke omladinske jedinice, Jedinice civilne zaštite Hrvatske. Znači, evo, citirao sam vam četiri ta razna naziva. Sećate li se formiranja tih formacija iz tog vremena?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Gospodine, prvi put čujem o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda vas neću ni pitati dalje o tome. A recite mi da li se sećate, pošto kažete da su Srbi mrzeli hrvatsku zastavu, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači negativno reagovali na hrvatsku zastavu?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite na "šahovnicu", je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je šahovnica bila simbol Nezavisne Države Hrvatske za vreme Drugog svetskog rata kad je mnogo Srba stradalo u Hrvatskoj tada, kad je izvršen genocid na Srbima?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A, davno je bio Drugi svjetski rat. To me puno pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li mislite da je posle 50 godina to što je bio simbol zločina u Drugom svetskom ratu ...

SUDIJA MEJ: Ne, sada ću ovo da prekinem. Svedok ne može da nam pomogne u vezi sa ovim. Osim toga, o ovome je bilo reči sa velikim brojem drugih svedoka. Molim vas, pređite na nešto na šta svedok može da se osvrne, nešto što je vezano, na primer, za njegovo selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ga pitam, gospodine Mej (May), s obzirom da kaže da su Srbi imali negativan odnos ili, kako je on rekao, "mrzili hrvatsku zastavu", da mi objasni, ako zna, razloge za to. Da li pretpostavlja ...

SUDIJA MEJ: Ne treba da o tome govorimo sa ovim svedokom. O tome je bilo već puno reči i ne treba sada to ponovo da raspravljamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi navodite da je napad na Kruševo u leto 1991. godine bio prekretnica.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što je napad na Kruševo 1991. godine bio prekretnica kad dobro znate šta je sve prethodilo letu 1991. godine oko događaja u Hrvatskoj?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Zašto je bio napad? Zato što se već pokrenila Velika Srbija, naoružavala Srbe u Hrvatskoj i krenuli su po zadatku, selo po selo, da zbrišu sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, to je vaše objašnjenje, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, to je moje mišljenje i objašnjenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi kažete da su Srbi imali automatske puške, proizvedene, kako vi kažete "u tvornici 'Crvena zastava' u Srbiji."

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, da li vam je poznato da je to jedina fabrika koja je proizvodila to naoružanje, automatsku pušku u Jugoslaviji, da je to bilo formacijsko naoružanje cele JNA?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, je. Poznato mi je zato što sam i ja dužio u bivšoj JNA iste puške.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, one su bile i u JNA i u Teritorijalnoj odbrani u svim republikama širom Jugoslavije, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Bile su, ali su bile u Teritorijalnoj odbrani, to je sve otišlo u srpske ruke. To je Srbima podijeljeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam ne govorim o tome u čije je ruke otišlo pošto nije, verovarno, samo u njihove, nego kažete da su oni imali puške proizvedene u Srbiji. Svi su imali puške proizvedene u Srbiji, je l' tako ili ne?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko su bili ti, pošto u toku celog iskaza govorite o naoružanim ljudima u Krajini, jesu to bili ti ljudi koje ste vi poznavali iz Krajine?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Bilo ih je, dok sam ja tu bija i poznatih, a bilo je i nepoznatih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite, bilo ih je i koji nisu iz vašeg sela?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste poznavali sve ljude u Kninu i okolini i tako dalje?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, poznavao sam domaće, a u Kninu ih je bilo iz Srbije i iz Bosne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koga ste videli iz Srbije i iz Bosne?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Bili su, bila je vojska od kapetana Dragana i po njihovim naglascima ... Kad smo im pravili krevete i ribali prostorije i stakla i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam shvatio ovde iz iskaza kapetena Dragana da je on tamo došao sam i da se bavio obukom lokalnih vojnih obveznika. Nije doveo sa sobom nikoga. On je došao iz Australije (Australia).

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ali je bio original srbijanski govor jer sam i ja godinu dana bio u Srbiji pa znam kako govore i Srbi i Hrvati i Bosanci i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, molim vas, kad opisujete da ste uhapšeni da li je tačno da vas nije hapsila ni JNA ni bilo kakva jedinica iz Srbije?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To je tačno da nije, nego domaći Srbi. Od Milana Martića vojska, policija, kako bih rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja, koliko razumem, nije bila policija Milana Martića nego policija Krajine, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Krajine, da. A on je bi zapovjednik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ljudi koji su vas držali u zatvoru su bili pripadnici te policije, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' tačno da je među ovim pritvorenim bilo pripadnika Zbora narodne garde koji su zarobljeni u ovim borbama u Kijevu?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bilo pripadnika Zbora narodne garde zarobljenih u tim borbama u Kijevu?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Tu negdi dvadesetak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, pošto ste, kažete, svi koji ste bili u zatvoru bili Hrvat, jeste li baš svi bili Hrvati ili je bilo i nekih Srba koji su bili u zatvoru i, uopšte, drugih nacionalnosti pošto u zatvor se dolazi po raznim osnovama?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nije, jedino što su bili Hrvati, baš ono iz Dalmacije. Niko više nije bio zatvoren. Dalmacije, Like, je l'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu onda svi ovi razmenjeni?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ostali su samo Ličani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da li su oni kasnije razmenjeni, isto?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, čuo sam da jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' onda bio poznat princip da se razmenjuju "svi za sve"?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Al' to je bija prigovor za Dalmaciju, "svi za sve". A poslen je bilo to da treba pregovarati Gospić i Knin za svoje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su posebno. Pa, evo, vidite, razmenjeno je 100 Hrvata za 60 Srba, znači ovamo je bilo 100, onamo je bilo 60. Po principu "svi za sve" trebalo je svi da budu razmenjeni, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To je bilo za Dalmaciju, 100 Hrvata. A ovi su ostali. To je opet bilo Gospić i Knin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, znači, onda se čekalo da druga strana iz Gospića i Knina obezbedi da se puste i zatvorenici Srbi po principu "svi za sve", je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne znam, to mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, pošto ste vi uhapšeni tek, znači, oktobra 1991. godine i bili do istog tog datuma novembra, koliko je Hrvata ostalo da živi u Kninu i, koji su živeli normalno, da nisu imali nikakve probleme?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A, to je veliko pitanje. Otkud ja mogu znati koliko je Hrvata ostalo u Kninu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi poznavali nekog pošto ste tu iz blizine, a verovatno kao zidar radili u Kninu, da li ste poznavali Hrvate stanovnike Knina koji su tu živeli? Bar neke.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa niti jednog, mogu vam reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni jednog jedinog niste znali?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Niti jednog jedinog. Tako da u Kninu ja malo sam i dolazio i nije me zanimalo ko je Hrvat, ko je Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste ikoga uopšte poznavali u Kninu?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: U Kninu baš? Pa, poznava sam jednog što je autobus vozio iz Knina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo da požurimo. Kažete da ste videli generala Mladića u uniformi, iako niste sigurni u to.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Siguran jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali on nije imao veze niti bilo koji vojnik JNA sa vašim hapšenjem, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nije, to je tačno da nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je imao veze sa vašim puštanjem i razmenom, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je, kad je bio nadležan tun.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, on je organizovao da se vi i on i Martić, da se vi iz zatvora prebacite na razmenu i budete pušteni na slobodu, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete u izjavi da su ljudi kapetana Dragana dolazili kod vas i davali vam cigarete i ponašali se lepo prema vama.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Nisu oni dolazili kod nas nego oni bi tražili od ovih stražara što su nas čuvali da dođemo kod njih praviti krevete i čistiti one spavaone, brisat stakla, hodnik, WC i tako dalje. I bili su korektni prema nami, stvarno, što se tiče, što je, je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' su vam nešto pomogli?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, pazite, u onome trenutku dovoljno je bilo za ono vreme dok smo bili kod njih tamo da nas makar niko nije smio tuć. Davali su nam cigarete, ponašali se prema nama normalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u pratnji ove delegacije Međunarodnog komiteta crvenog krsta bio i predstavnik Hrvatske Ivo Čović?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jeste. Tako se on predstavio. Da je iz Splita, Ivo Čović.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li vi razgovarali s njim?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa je, samo je pružio ruku i to je bilo kratko, a ništa, tako, samo se upoznali, eto, kako bih rek'o.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jeste li imali prilike da makar njemu, ako ne i strancima iz međunarodnog komiteta, kažete neku reč o tome kako tu živite, kakvi su vam uslovi i tako dalje?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: A, jesmo, kad nas je pita kako nam je, mi smo morali reći dobro je. Jer znamo šta nas posle čeka ako rečemo istinu. Tako da smo morali lagati, dobro je, sve u redu, da bi bili poslije manje maltretirani, tučeni i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi jesu li vas u jednom trenutku odveli u kasarnu JNA?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je, kad smo svi izašli otalen iz zatvora u autobuse, onda su autobusi krenuli. Uopće mi nismo znali, nismo bili sigurni ni kud idemo, ništa. I onda smo došli u kasarnu. Vidim da je kasarna, vojska, rezervisti, SMB uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' to za vas bio neki znak da vas je vojska preuzela i da vas vodi da vas pusti?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, je, oni su nami i obećavali možda 50 puta: "Biće razmjena večeras, biće sutra, biće prikosutra," tako da smo više izgubili nadu. Nismo mogli uopće vjerovati, eto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Erstiću, kako su mogli da vam obećavaju 50 puta: "biće danas biće sutra, biće prekosutra, pa izgubite nadu", a bili ste ukupno u zatvoru 30 dana?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, pričali nam i po noći i po danu i ujutu i popodne i uveče. To je bilo kao maltretiranje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bilo maltretiranje? To da će biti razmene?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, je. Stalno govore, a razmijene nikada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od prvog dana do poslednjeg, koliko ste bili u zatvoru je prošlo ukupno 30 dana, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Točno tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda su vas razmenili?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi sad, vi ste 1993. godine bili u hrvatskoj vojsci, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dokle ste ostali u vojsci?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Do 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Učestvovali ste u akciji "Oluja", je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Točno, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, da li znate šta se desilo u toj operaciji "Oluja"?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, što se desilo? Ja, osobno ... Srbi su pobjegli oslobodili se i došli smo svojim kućama ... To je to bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi da li išta znate o stradanjima srpskih civila u toj operaciji "Oluja"? Pošto ste u njoj učestvovali, pretpostavljam da kao učesnik imate neku predstavu.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Makar na tome području gdje sam ja bija, nit sam vidio živoga ni mrtvoga ni ranjenoga, tako da me neće savjest peći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U kojoj ste vi jedinici tada bili?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Mi smo bili domobrani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde je ta jedinica ušla tada?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: To je područje Velebit Golubić. Ima neko selo. Samo što su drugi ušli prije nas, mi smo došli kamionima. Znači dok se moglo ić kamionima, više nema opasnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dalje, kad ste sišli s kamiona, nigde više niste ni išli nego ste ostali tu gde su vas dovezli, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Gde su nas iskricali tu smo i ostali. Tu smo bili dan, noć i dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I nigde niste videli ni jednog, ni mrtvog, ni živog, ni bilo šta i ne znate ništa koliko je ljudi poginulo u toj operaciji?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: O tome ja nemam veze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li išta znali, u to vreme, kada ste već bili u hrvatskoj vojsci o nekim hrvatskim zatvorima u kojim su bili Srbi?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne. Ovo za vreme "Oluje", što su ostali? Je l'?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, bilo šta što znate o tome. To me interesuje.

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Pa, bili su neki centri tje gdje su se civili smještali, gdje su se nalazili ovi starci. U Zadru je bilo, kol'ko znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate li još nešto osim u Zadru?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ništa mi više nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što vam je poznato, kako su oni tretirani?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ni to mi nije poznato jer nisam išao kod njih tamo nit sam bio nadležan za to pa ni to ne mogu reći da li je bilo dobro ili loše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jeste li imali neku predstavu o logorima za Srbe, bar u toj vašoj neposrednoj okolini kao što je Biograd na moru ili da ne govorim sad o Vinkovcima ili o Virovitici ili Glini ili Vrginom Mostu i tako. Jeste znali nešto o tim logorima?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne, upće mi to nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate nešto o događajima u Gospiću, to je isto u vašoj neposrednoj okolini, o logorima tamo?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne, otkud to da znam. To mi uopšte nije poznato. Gdi je Gospić gdi sam ja? Ja u Gospiću u životu bio nisam. Imam 35 godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko ste još dugo vi ostali posle operacije "Oluja" u Hrvatskoj vojsci?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Skinuli smo se odmah nakon par dana. Pet, šest, osam, deset, ne znam ja to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda ste se vratili u svoje selo, bili ste demobilisani i niste više učesvovali u tim formacijama, je l' tako?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne, to je bija kraj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi u celoj toj operaciji ni jedan metak niste ispalili, niti ste učestvovali u bilo kakvoj borbi?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam. Nit je ko puca' na me, nit sam ja na koga. Sve je završilo lagano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ništa ne znate niočijem stradanju?

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Erstiću. Hvala vam lepo. Nemam više pitanja

SVEDOK ERSTIĆ – ODGOVOR: Hvala i vama.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nemam pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospođo Bauer?

TUŽILAC BAUER: Nemamo dodatnih pitanja. Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Erstiću, s ovim se završava vaše svedočenje. Hvala što ste došli na Međunarodni sud da date svoj iskaz. Sada možete da idete.

SVEDOK ERSTIĆ: Hvala i vama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, pošto sad već svedok odlazi, ja ne želim kad je svedok tu da pokrećem druga pitanja. Vi ste rekli da kasnimo jer se ja nisam osećao dobro. Jedino što sam ja tražio bilo je da dobijem neku pilulu protiv bolova i to je sve. Inače, kao što znate, ja se ne žalim ni na šta.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim sledećeg svedoka.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sledeći svedok ja gospodin Ivan Marjanović koji će, takođe, da svedoči bez zaštitnih mera.

SUDIJA MEJ: Da. Molim da svedok pročita svečanu izjavu.

SVEOK MARJANOVIĆ: Ja, Marjanović Ivan, dajem svečanu izjavu da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite. Izvolite, gospođu Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff).

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gospodine Marjanoviću vi ste nam rekli vaše ime tako da možemo da počnemo. Da li ste 18. juna 1993. godine pregledali vašu izjavu koju ste dali jednom istražitelju 2. marta 1991. godine i da li ste potvrdili njenu tačnost tokom jednog pravnog postupka?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, sada bismo predložili na usvajanje, ovu 92bis izjavu.

sekretar: Biće to dokazni premet 511.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sada ću kratko da pročitam glavne tačke ove izjave. Gospodin Marjanović, Hrvat, poljoprivrednik, star 63 godine. U doba predmetnih događaja živeo je u Novoj Kršlji, malom selu koje se sastojalo od, otprilike, 18 hrvatskih kuća u, inače, većinski srpskom području u opštini Slunj. To je region blizu Rakovice, Kordunskog Ljeskovca i Drežnik Grada. Časni Sude, to je toliko malo mesto kao i Lipovača da nije u našem atlasu, ali naćićete tri druga sela na strani 20, koordinata 4B, odmuh kod crte koja razdvaja, odnosno 4B i 3B, kako biste mogli da se orijentirate na karti. Selo Lipovača koje se nalazi u blizini svedokovog sela je, otprilike, tri puta veće od sela Nova Kršlja. Odnosi između dve etničke grupe su bili prilično harmonični sve do izbora u Hrvatskoj 1990. godine. Početkom 1991. godine, policija se podelila po etničkim linijama i u tom području su podignute barikade što ja imalo za posledicu teškoće u kretanju. Svedok je ostao u svom selu tokom čitavog predmetnog vremena. 27. oktobra 1991. godine, srpski vojnici koje je predvodio Milan Popović došli su u ovo selo i pohapsili sve mlade Hrvate, muškarce, koje su mogli da pronađu, uključujući i svedokovog sina Marjana. Popović se predstavio svedoku kao komandir

vojne policije JNA iz Željave. Željava se nalazi u blizini Bihaća, a bila je vojni aerodrom. Popović je nosio standardnu uniformu JNA sa kapom, na kojoj se nalazila petokraka. Neki od vojnika bili su lokalni Srbi koji su tada nosili crne policijske uniforme. Vojnici su pretražili svedoovu kuću u potrazi za oružjem. Gospodine Marjanoviću, sad imam jedno pitanje za vas u vezi sa vojnicima koji su došli u vašu kuću. Od onih vojnika koji su nosili uniformu redovne JNA, da li je bilo vojnika koji su izgledali kao regruti, koji su došli iz nekog drugog područja bivše Jugoslavije i, ako jesu, iz kog?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je iz Makedonije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A kako to znate?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako znate da su bili iz Makedonije?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Govorili su makedonski, između sebe. Baš ispred moje kuće. Tu.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Sad ću da nastavim sa čitanjem ovog sažetka. Mladi Hrvati su bili pritvoreni i odvedeni u vojni zatvor u Željavi gde su ih stalno premlaćivali. Posle 15 dana svedokov sin je pušten i imao je modrice po celom telu. 28. oktobra 1991. godine srpski vojnici su se vratili u kuću svedoka i tražili da preda svoju pušku iako on nije imao pušku. Vojnici su ga surovo pretukli. Udarali su ga kablom i tako su mu slomili ruku. Sledećeg dana vojnici su ponovo došli i rekli mu da ne sme da napušta kuću i okolinu kuće. Nekoliko dana kasnije Neđo Kotur je došao u kuću svedoka i rekao mu da su Srbi pobili neke Hrvate i da krene s njim da bi ih zakopali. Kotur je bio lokalni Srbin, komandir. Na sebi je imao uniformu JNA, uniformu rezervnog oficira, kao i kapu JNA sa petokrakom. Zajedno sa Koturom i tri druga Hrvata seljanina, otišao je u Lipovaču. Dok su se tamo vozili prošli su kroz kontrolni punkt koji su držali martićevci i tu je Kotur zamenio svoju JNA kapu za crnu beretku. Malo kasnije je ponovo stavio kapu JNA. Otišli su svi u kuću Mate Brožinčevića u selu Lipovača. U kuhinji su pronašli telo Mate Brožinčevića sa nekoliko metaka u stomaku. Svedok je video i Mateovu ženu Rosu, koja je, takođe, bila pogođena. Njegov sin Mirko je ležao na strani, na ulazu u spavaću sobu i imao je prostrelnu ranu na vratu. Svedok i drugi seljani Hrvati su zakopali ova tela ispred kuće, a zatim su pošli u kuću Franje Brožinčevića i u kuhinji su videli tela Franje Brožinčevića, njegove žene Mire i, isto tako, Marije Cindrić i Kate Cindrić koja je jedna starija žena i majka

Marije kako su ležala na kuhinjskom podu. Svi su bili ubijeni i zajedno su ih pokopali ispred njihove kuće. Gospodine, dok ste se spremali za ovo svedočenje, da li ste pregledali spisak imena žrtava u selu Lipovača i da li ste dodali neku dopunsku informaciju, naročito njihove godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pregledao jesam i znam sve po redu koji jesu to ljudi i žene.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste znali koliko imaju godina i da li ste tada ...

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste meni rekli koliko su žrtve stare?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam, jesam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, napravili smo spisak dopunskih informacija koje smo dobili od svedoka dok smo ga pripremali za svedočenje i sad bismo želeli da se to uvrsti kao dopunski dokazni premet.

SUDIJA MEJ: U redu. Da li to imate?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Treba da vam je već dostavljeno. To je dokument pod tabulatorom 2 u ovom setu dokumenata koji ste dobili.

SUDIJA KVON: Govoreći u svoje ime, moram da vam kažem da sam ja protiv toga da deo optužnice prihvatamo kao dokazni materijal. Zar ovo već nije sadržano u prilogu optužnice?

TUŽILAC UERC-RECLAF: Jeste, časni Sude.

SUDIJA KVON: Da i mi to već imamo.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Sve što je svedok uradio je da je uneo koliko su godina imale žrtve.

SUDIJA KVON: Da, ali dovoljno je da mi znamo da se ovo nalazi u aneksu I, paragraf 43 optužnice.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Svakako. Gospodine Marjanoviću, kada ste došli u Lipovaču tog dana, da li ste videli neka razaranja?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam još. Vidio sam razaranja kuća, popaljenih i to.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li ste videli neke hrvatske seljane iz Lipovače?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tu, pri pokopu ovih ljudi, vidio sam dva čoveka koji su bili tu prilično blizu, ovaj, Smorčić Mile, on mi je donosio, ovaj, daske i čavle što nam je bilo potrebno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Hvala, a da li znate šta se dogodilo kasnije sa ova dva čoveka?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Poznati su mi razlozi. Bili su tu. Dalje ne znam o njima ništa.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Kako to mislite? Jesu li oni nestali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nestali su, više ih nema, jer familija posle "Oluje" došla tražiti, pita, ja za njih ne posjedujem nikakvih dokaza.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U paragrafu 13 vaše izjave vi opisujete kako vam je bilo naređeno da odete u vojnu komandu u Kordunski Ljeskovac 4. avgusta 1995. godine i, to ne moramo da ponavljamo. Ali kad ste se vratili u vaše selo, da li ste tamo našli vašu porodicu i druge meštane?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Moju porodicu nisam našao, a druge sam mještane naša'.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Gde je bila vaša porodica?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Moja porodica je otišla za Rumu. Naredili su sinu Marjanu da prikolicu traktor upali i da vozi drugu ostalu obitelj za Rumu. Srpske isto nacionalnosti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A ko mu je to naredio? Da li znate?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Naredila u Novoj Kršlji od Ilije Kovačevića jedan sin što je bio u policiji i Rade ...

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Spomenuli ste Srbe koji su bili u prikolici. Koliko je Srba vaš sin prevezao?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Oko četrdesetak sa prtljagom.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Šta je njima bilo rečeno?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da idu mudžahedini iz Bosne, da će sve da kolju.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi smo završili sa pitanjima.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, primetio sam da ovo nije samo ono što se nalazi u prilogu optužnice već je svedok uneo i neke komentare, prema tome, mislim da ovo može da se usvoji kao dokazni materijal.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, časni Sude. Upravo sam na to mislila jer je svedok dao neke dopunske podatke o žrtvama. Sa ovim sam završila svoje ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću. Možete da ispitujete svedoka, otprilike, deset minuta, a onda ćemo da napravimo pauzu.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Marjanoviću, u vašoj opštini, odnosno, u vašem mestu Nova Kršlja ... To valjda i nije opština, nego selo, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Selo, da selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko sam ja shvatio 1991. godine bilo je oko 300 kuća od čega svega 18 hrvatskih, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste bili oslobođeni operacijom "Oluja" i da je bilo ubijeno, odnosno, ekshumirano oko 35 leševa koji su stradali od strane Srba, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi na osnovu čega tvrdite da su oni stradali od strane Srba i da li vi imate ikakve podatka o tome kako su ti ljudi stradali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Stradali su sve koji su god ostali, stradali su tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz vašeg sela?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To iz Drežnik grada. Iz mog sela ne, nego Drežnik Grad, Čatrnja, Irinovac, Saborski.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jeste li vi bili u tim mestima koja ste sad nabrojali, u bilo koje vreme?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ta mjesta poznajem, ali su sve te žrtve dognate u Drežnik Grad na pokop kad je bila ekshumacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle vi ste o tome saznali tek kad je bila ekshumacija, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi sad kako objašnjavate ovu tvrdnju da su oni ubijeni od strane Srba, ako ste prvo saznanje stekli o tome tek kad je bila ekshumacija?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, svedok ne tvrdi u svojoj izjavi da su ovih 35 ljudi ubili Srbi. On je rekao to da je čuo od ljudi iz Lipovače, ono što je vezano za sedam žrtava.

SUDIJA MEJ: U kom paragrafu stoji taj broj 35?

TUŽILAC UERC-RECLAF: U paragrafu 14. I tu se samo spominju žrtve, ali se ne navodi ko ih je ubio.

SUDIJA MEJ: Da, ovde u izjavi se kaže: "Ja znam da su drugi ubijeni u tom području jer znam da je, otprilike, 35 ljudi ekshumirano iz grobnica u susednim selima." Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, kad smo već na tački 14, kako je gospođa Uerc-Reclaf maločas rekla, onda ću, radi uštede vremena da iskoristim priliku samo da vam pročitam tu tačku 14. Vi kažete: "Tijekom rata nisam izgubio nijednog člana obitelji i nitko iz mog sela nije stradao."

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Iz mog sela nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu je tačka, a zatim dalje kažete: "Znam da su smrtno stradali neki drugi ljudi iz našeg područja jer znam da je u okolnim selima ekshumirano 35 leševa." Dakle, hteo sam da vas pitam, s obzirom da niko od članova vaše porodice i niko iz vašeg sela nije stradao, dakle, s jedne strane to je ono što tvrdite i što je, pretpostavljam, istina, a već smo konstatovali da je u Novoj Kršlji bilo 300 kuća, od čega svega 18 hrvatskih. Znači, to je bilo pretežno srpsko selo, ali ni jedan Hrvat od tih seljaka u vašem selu nije stradao za sve vreme rata, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi onda, koliko danas, nakon te operacije "Oluja" u vašem selu ima Srba u tih 300 kuća, koliko ih je bilo pre "Oluje"?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ovo je sad sve odselilo dolje u Srbiju, a sad ima momentalno četiri kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači svega ...

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: ... a ostali se vraćaju i kuće im se izgrađuju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad momentalno, znači, osam godina posle "Oluje" ima, znači, samo četiri kuće?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Četiri kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete u izjavi da do 1991. godine nije bilo nikakvih problema, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, onda kažete, takođe, to je sve u drugom pasusu vaše izjave, da ste shvatili da Srbi žele da stvore srpsku Krajinu i da moji govori unose razdor među stanovništvo. Evo, kažete ovako: "Čuo sam nekoliko Miloševićevih govora" i sad da preskočim ovo, mada kažete i "govora nekih političara" i "shvatio sam da ti govori unose razdor između Srba i nas." Kakav ste moj govor čuli koji unosi razdor između Srba i Hrvata?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam vaš razgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Budite ljubazni, samo mi to objasnite. Nije mi potpuno jasno. Kakav razgovor?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Vaš sam razgovor uvijek čuo i na svakim mitinzima i na svakim razgovorima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na kakve razgovore mislite?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, razgovore vaše, uvijek kad ste govorili što će.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Navedite mi bar jedan primer, pošto je i prethodni svedok govorio. Šta sam ja to govorio što je unosilo razdor između Srba i Hrvata?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, govorili ste da osnivate Srpsku Krajinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Marjanoviću, jeste li vi svojim ušima čuli da sam ja rekao da osnivamo Srpsku Krajinu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, čuo jesam dosta puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Marjanoviću, da li znate da nikad to nisam rekao?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste, ipak, čuli, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ipak sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, da li je to što ste čuli, kako vi kažete, kako sam ja, navodno, to govorio, bio jedini razlog što je došlo do nekakvih tenzija kod srpskog stanovništva u tom vašem području?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo nekih problema koje su Srbi tada u to vreme imali u Hrvatskoj 1990. i 1991. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Osjetilo se nama, nama Srbi sa Hrvatima su manje razgovarali, ja sam imao dobrih susjeda i koje imam i danas koji su mi spasili isto tokom puta ovog rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, al' vaše selo je najbolji primer. 18 je svega bilo hrvatskih kuća i nijednom nije falila dlaka s glave.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije. Samo su dvije kuće popaljene. To su popaljene, na osnovu toga što su bili hrvatski policajci. Samo dvije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodne Marjanoviću. Vi pominjete da ste 1991. godine videli domaće Srbe sa puškama.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, normalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, a zašto su se oni naoružali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ih nijesam naoružavao, to vi znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' bilo nekih napada na Srbe pre nego što su se oni naoružali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitam vas, ne znam, pošto imate slušalice, pretpostavljam da možete da čujete, da li je bilo kakvih napada na Srbe pre nego što su se oni naoružali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Kakvih napada? Ja nisam osjeća'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ja shvatam vi se niste nigde ni kretali iz svog sela, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa i nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tamo nikakvih problema nije ni bilo.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam se kreta' nikuda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete u istom ovom paragrafu: "Znao sam da je organiziran hrvatski referendum, ali sam se bojao otići glasovati jer je to bilo preopasno s obzirom na to da sam živio okružen Srbima."

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: A bilo je i toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam neko pretio od vaših sugrađana, odnosno, seljaka u tom vašem selu, od Srba?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije pretio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, niko vas nije dirao, niko vam nije čak ni pretio, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođa Uerc-Reclaf je rekla da su tenzije rasle, kad je izlagala ovo vaše svedočenje, da su podignute barikade i tako dalje.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je barikada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I na kraju tačke 2 u poslednjoj rečenici kažete: "Nikad nisam vidio barikade, ali sam čuo da ih je bilo u Petrovoj Gori, u Vojniću, Korenici, Slunju, Plitvičkim jezerima", i tako dalje.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko i drugi svedoče, a i koliko se zna, bilo je raznih barikada. Ali ja samo ovo hoću da ustanovim, vi nikada niste videli barikade.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije uticalo ninakakve odnose ili tenzije u vašem selu, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da, u vezi sa ovim što ste videli domaće Srbe sa puškama, da ste shvatili da oni prave probleme i da se policija razdvojila na srpsku i hrvatsku.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je do tog razdvajanja došlo upravo zbog državne politike Hrvatske?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam političar i nisam išao za politikom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sasvim uvažavam. A da li znate zašto se policija razdvojila?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li ikad čuli za ove ustavne amandmane u julu 1990. godine koji su doneti u Saboru Hrvatske?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam. Možda tad nisam ni sluša' ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali se sećate vremena kad su uvedeni simboli, grb sa šahovnicom i drugi simboli one iste Nezavisne Države Hrvatske iz Drugog svetskog rata.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne sećate se ni toga?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je utvrđeno da je latinica jedino službeno pismo. Ne sećate se ni toga?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pošto kažete da se policija podelila, da li vam je poznato da je u Hrvatskoj tada dosta upravo iz tog resora unutrašnjih poslova, dakle, iz policije, otpuštano Srba?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I svih nepodobnih Hrvata.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da su srpske izbeglice još od oktobra 1991. godine krenule u velikim talasima iz Hrvatske? Da li se toga sećate?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tako su i Hrvati iselili do Zagreba isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da li se sećate o srpskim izbeglicama već od oktobra 1991. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li se sećate bilo kakvih pritisaka hrvatskih snaga, hrvatske države, hrvatskih vlasti u to vreme zbog kojih su srpske izbeglice napuštale područje?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi tada dobijali kakve vesti, čitali novine, gledali televiziju ili imali bilo kakav kontakt sa drugim ljudima?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam čita' novine, niti čitam danas. Najviše sa svojom sirotinjom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Potpuno vas razumem, gospodine Marjanoviću. Ali kad imamo u vidu da ste vi živeli u jednom selu u kome, sami kažete, nije se desilo ništa, nije stradao nijedan stanovnik, niste čitali novine, niste ...

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije stradao nijedan Srbin u tom mom mjestu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije stradao nijedan Hrvat u tom vašem mestu.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sve vreme ste proveli tamo.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O čemu vi onda ovde svedočite, nije mi jasno?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, svjedočim za svoje žrtve poslije toga ...

SUDIJA MEJ: On svedoči o onome šta se desilo. Vi ste čuli o čemu je on svedočio. On govori o telima u selu. Hoćete li da mu postavite pitanje o tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Naravno da hoću, ali ja sam već, gospodine Mej, pitao da li on išta zna o tome kako su ti ljudi stradali i, koliko sam shvatio, svjedok je odgovorio da o tome ne zna ništa, da je njegova prva informacija o tome bila kad su doneti tamo da budu sahranjeni i to koje godine su oni doneti tamo? Posle "Oluje", je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Poslje "Oluje", da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, krajem 1995. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to bilo krajem 1995. godine, kad su oni doneti tamo?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, na ekshumaciju sam onda išao i zakopa' sam ih i na ekshumaciji iskapa'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo kad?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, 1995. godine, poslije "Oluje". Nema mjesec-dva dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mjesec-dva dana posle "Oluje", znači, negde, eventualno, da kažemo, septembra-oktobra.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tad su došli roditelji, familija, oni su dovezli k meni, da li išta znam. Odmah je policija hrvatska došla isto k meni. Ja sam kazao: "Ja sam išao zakapat". Pa kaže onda: "Kad dođe ekshumacija, mi ćemo doći po vas". I došli su oni, ja sam im po redu kaziva' kako smo koga zakopali gdje i otpremljeni su svi do drežničke crkve i tu ima drežničko groblje i tu smo zakopali ovu svu svotu ljudi, kod drežničkog groblja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' bilo u vašem selu pre rata neke organizacije Teritorijalne odbrane?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li bilo u okolini organizacije "Zbora narodne garde"?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Drežnik, Rakovica, Vaganec, tamo je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u Drežniku, Rakovici i Vaganecu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su, upravo, mesta gde govorite da se pucalo, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, normalno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vašem selu nije bilo i tamo se nije pucalo.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Poslije je Jugoslovenska narodna armija odatle pucala na Bosnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je to pucala Jugoslovenska narodna armija na Bosnu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, 1991., 1992. godine. Meni su baš kraj kuće moje i topovi i sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je to vreme bilo kad ste vi videli kod vaše kuće pripadnike JNA i te topove?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: 1992. godine isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada 1992. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada 1992. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitam, kada? Je l' to početak 1992. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: 1992., 1993., do 1994. godine stalno tu kružili tu prema Bosni. Odatle se pucalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to što je bilo u drugom delu 1992. i 1993. i 1994. godine nije bila Jugoslovenska narodna armija, kao što znate.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To tada nije bila Jugoslovenska narodna armija.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: A ko je bio?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bila Srpska vojska Krajine ili Vojska Republike Srpske, ja ne znam ko je bio.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bila je i Srpska vojska Krajine i JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Marjanoviću. Vi govorite u tački 4 da je oktobra 1991. godine bila jedna jedinica koju je predvodio, kako vi kažete, Milan Popović, komandir. To je bio oficir, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: On je doveo te iz Željave ove ljude da pohapsi u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u vašem opisu koji ste davali maločas ovde u glavnom ispitivanju, vi ste rekli da je imao oznake rezervnog oficira, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim? Popović?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, on je bio kao vodnik tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' on bio rezervni oficir?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Aktivni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koga ste rezervnog oficira pomenuli?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Rezervnog oficira spomenuo, Kotura.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, taj Kotur, evo, ja gledam tačku 6 vašeg ovog svedočenja: "Kotur je došao k meni i rekao mi da su Srbi ubili neke Hrvate" i onda sledeća rečenica zbog koje vam citiram: "Kotura se smatralo vojvodom domaćih Srba".

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To su govorili njegova vojska, njegovi rezervisti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi koja je to njegova vojska?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, jugoslavenska vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Valjda znate, gospodine Marjanoviću, kroz vaše dugo životno iskustvo, da u Jugoslovenskoj narodnoj armiji nije bilo nikakvih vojvoda.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja te vojvode ne poznam, ali se njegovi govorili to njemu: "Ajmo, vojvoda".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je to, gospodine Marjanoviću, s obzirom na vaše životno iskustvo, jasan znak da se tu ne radi ni o kakvim pripadnicima Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, kako nije, kad je to jugoslovenska armija? Ne, kako nije? Dok je naše zvijezde, zna se čija je i ko je komandovao s njom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, taj Kotur, znači, koji je bio vojvoda, nosio je zvezdu petokraku?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, nosio je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro. Ovo je verovatno jedini slučaj za koji sam bar ja dosad čuo, moram da kažem.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja što sam vidio očima, to govorim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste slušali i vi lično moje govore gde sam ja ...

SUDIJA MEJ: To je potpuno druga stvar. Uostalom, sada bi bilo dobro da napravimo pauzu. Gospodine Marjanoviću, sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Molim vas da za vreme pauze imate na umu da ni sa kim ne razgovarate o vašem svedočenju, dok se ono ne završi. Ovo se odnosi i na Tužilaštvo. Pauza 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Marjanoviću, ja sam pogledao malo u međuvremenu ovu vašu izjavu. Vi ste maločas rekli da je ovaj oficir Kotur, koga su smatrali vojvodom, nosio kapu s petokrakom. Je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa sam se začudio kako je to moguće. Evo pročitacu vam tačku 6 vaše izjave, kažete: "Kotura se smatralo vojvodom domaćih Srba. U vojnom smislu to je značilo da im je zapovjednik. On je bio iz Grabovca ..."

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... mjesta udaljenog samo kilometar od Lipovače.“ Je l' tako.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E onda dalje kažete: “Tom je prilikom bio odjeven u crnu policijsku uniformu i, koliko se sjećam, imao je na glavi vunenu kapu s kokardom.”

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To nijesam reka'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, ovo što piše u ovoj vašoj izjavi nije tačno nego je tačno ovo što ste maločas rekli, da je nosio kapu s petokrakom i bio pripadnik JNA.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Prolaskom putom, na pokopu ovih ljudi između dva kilometra od moje kuće, Kotur je putom u sredini dva kilometra metnuo kapu crnu i kaza' je da je put obezbjeđen, a što mu je ta crna kapa značila, ja ne znam. I kada je izaša' na druga dva kilometra, metnuo je petokraku do kuća pokojnika koji su poginuli.

SUDIJA KVON: Gospodine Miloševiću, svjedok je uneo neke izmene u dodatku izjave. To je sve što sam hteo da kažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja nisam primetio tu korekciju. Je li tačno ovo da je na uniformi nosio oznaku na kojoj je pisalo “SAO Krajina”, da je bio naoružan pištoljem, ovo što piše, isto tako, u ovoj tački 6 vaše izjave?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pištolj je nosio i torbicu na leđima, a na njemu nije pisalo “SAO Krajina”. Na oznaki on je nije ima'. A ostala vojska je imala SAO Krajinu, znak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kažete dalje: “Dok je bio kod mene djelovao je jako bijesan zbog činjenice da su ti ljudi bili ubijeni i nije odobravao to što se dogodilo.”

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bio je dosta bijesan i ljut, jer to su njegovi susjedi tu koje je poznavao i on i ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Marjanoviću, to sam hteo da utvrdim. Da li vam je poznato u to vreme koje je prethodilo ovim tenzijama da je bilo upadanja u Sekretarijate za unutrašnje poslove na toj Teritoriji oko vas u kojima su bili Srbi, da su neki razoružavani, oduzimano oružje od rezervnog sastava, Srbi otpušteni sa posla. Da li vam je nešto poznato o tome?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije ništa. Niti sam se kretao ikuda od svoje kuće, to mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da pošto vi govorite o tom kraju kninskom, je l' tako, sredinom 1990. godine bilo mnogo pretnji od strane raznih naoružanih formacija i pretnji Srbima, koji su tada počeli da se naoružavaju zbog svoje bezbednosti.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su tada bile formirane neke jedinice Teritorijalne odbrane koje su formirali lokalni Srbi, ali i Hrvati koji su hteli da sačuvaju Jugoslaviju? Da li vam je išta o tome poznato?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je išta poznato o razoružavanju policijskih stanica u kniskoj Krajini?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pošto vi u ovoj tački 2 pominjete i Plitvička jezera, da li vam je poznato šta se dogodilo na Plitvicama?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam spominjao, jesam spominjao Plitvička jezera, kad je poginuo Jović. Onda sam čuo da je poginuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate šta se dogodilo na Plitvicama?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je tu bila borba između "Zbora narodne garde" i lokalnih Srba?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja to vidio nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pomenuli ste ovaj srpski referendum. Da li išta znate u kojim je okolnostima došlo do srpskog referenduma?
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi znate da su se Srbi iz vašeg kraja izjasnili "ZA" na referendumu, je l' tako?
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, kažete ovde "znao sam da su se svi Srbi iz mog kraja izjasnili 'ZA' na referendumu."
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To ne znam isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam citiram ovo što piše u vašoj izjavi.
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Vi najbolje znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Marjanoviću, vi ovde svedočite. Ja vam citiram vašu izjavu. Vi kažete da ne znate to što piše u vašoj izjavi, je l' tako?
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Znam ja što piše u mojoj izjavi, a zločin ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete "znao sam da su se svi Srbi iz mog kraja izjasnili 'ZA' na referendumu."
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Za Srpsku Krajinu i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam vas dobro razumeo.
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Izjašnjavali se za Srpsku Krajinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I znate da su se svi iz vašeg kraja izjasnili "ZA", je l' tako?
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste učestvovali i ubacili prazan listić?
SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu tako i drugi uradili?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu. I srpska nacionalnost isto glasala i onda se ponovo išlo na glasanje. Ja sam tad svoj listić ubacio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, recite mi, je li tada stvorena neka zajednica opština severna Dalmacije i Like?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je taj referendum, što kažete "srpski referendum", bio zato što nisu uvaženi srpski amandmani na predlog novog hrvatskog Ustava?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Za to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate, znači, ni zašta je bio taj referendum?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate za to da je posle usvojena "Deklaracija o autonomiji srpskog naroda" u Srbu 25. jula 1990. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je, bar je to bilo prisutno u javnosti u tom kraju u kome ste vi živeli da je doneta odluka o raspisivanju referenduma o kulturnoj autonomiji Srba u Hrvatskoj, koji je održan 19. avgusta i 2. septembra.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To ja ne znam kad je održan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi na tome niste učestvovali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A i na hrvatskom referendumu niste učestvovali, je li tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi opisujete kako su vojnici uhapsili vašeg sina?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su lica koja su ga uhapsila bila obučena u uniforme Teritorijalne odbrane i da su to bili domaći stanovnici?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Domaći nisu, nego Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Znao sam," kažete u tački 4, "da su neki od njih iz Teritorijalne odbrane jer su pripadnici TO nosili crne jakne i crne policijske uniforme. Upravo su takve uniforme neki od njih imali na sebi." To piše u tački 4, kaže "pretražili kuću, uhapsili sina ..."

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Bili su u vojnoj uniformi JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Marjanoviću. Vama je poznato da je Teritorijalna odbrana nosila takve uniforme?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Poslije ta vaša, od Srpske Krajine čiji su bili crni, to su bili policajci, ja to vidio jesam, gdje prolaze kroz selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi je li tačno da su ga pustili posle 15 dana?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu i onda ga poslali, "voliš u vojsku ili voliš na rad." Bio je četiri godine do "Oluje", na obavezi, na poligonu Slunj. Do "Oluje", onda su naredili da vozi ove obitelji srpske nacionalnosti i moja žena je bila tu pošto se prepala mudžahedina. Dok sam se ja vratio iz Kordunskog Ljeskovca, nisam naša' nikoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to što kažete da je izbor postojao, "ili ćeš u vojsku ili ćeš na rad", je li to bio izbor koji se odnosio i na Srbe i na Hrvate, odnosno na sve građane?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Srbi su bili pod uniformama, a Hrvati su išli na te radove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, molim vas, objasnite mi sada to kad ste išli da zakopate te ljude za koje ste tvrdili da je ovaj čovek bio besan što je do toga došlo. Pošto je on bio besan što je do toga došlo i pošto ste vi tada bili angažovani da ih sahranite, da li je tada bilo reči o tome ko je to uradio i kako je do toga došlo?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Sam mi je reka' Kotur: "Vidiš li moj Ivane kako ubiše Srbi, a Hrvati evo idu da pokopaju moje susjede."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je rekao ko je to uradio?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, niti ja znam dan danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ti ljudi koji su vas vodili, jesu li to bili meštani koje ste lično poznavali?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ... Rade Gravora koji je vozio, metno je Mihić Stanislava, metno je Marjanović Ivana i Crnković Ratka u kola ... Ja smo i on putovali sami sa plavom "Škodom" (Skoda).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a ovi ljudi što su vas odveli da to tamo redite i vi, sve su to bili meštani koje ste vi poznavali, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Poznavao sam ih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad opisujete stražare koji su stajali pored ostalih lica vi ukazujete da ih znate po imenu i iz kog su sela, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Znam. Muškinje, sva tri brata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete, ti stražari su, to vam je u tački 8, bili braća iz Nove Kršlje i onda govorite "Dujo, Milan, Dane."

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, oni su bili meštani, a ipak, vi tvrdite da su oni bili pripadnici JNA?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je onda poznato da su uniforme JNA mogli da nabave svi koji su služili vojni rok i dobili uniforme i držali ih u kućama?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To ja za to ne znam, jer nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto su svi bili meštani, pošto ste sve poznavali, znali im, čak, imena i prezimena, da li vam je jasno da jedinice JNA, pripadnici JNA nisu služili vojsku u svom mestu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: A jasno mi je, al' ovdje su služili sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je to što su se oni tu našli u tim uniformama upravo dokaz da nije bila JNA, nego Teritorijalna odbrana, lokalna?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam znao za tu odbranu lokalnu. Samo sam ih jedan put vidio gde su se obukli i gotovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad su se obukli?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, kad im je narijeđeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam za vreme, kad su se obukli? Kad je to bilo, kad im je naređeno?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, od 1991. godine, odma' su bili obučeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad 1991. godine?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Odma' prvi i drugi mjesec, odma' su bili obučeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a sad mi recite pošto kažete da su oktobra i novembra 1991. godine dolazili pripadnici JNA iz Srbije i Crne Gore u vaše selo?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tada je još postojala Jugoslavija i JNA, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja ću da vam citiram vašu tačku 11: "Negdje između listopada i prosinca 1991. godine vodio sam da vojska na naše područje dovodi pojačanje, vidio sam i tenkove. Pucalo se iz topničkog oružja na Rakovicu i Grabovac, ali nikad nisu pucali na moje selo.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu na moje selo, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kažete, "sećam se da su u tom istom razdoblju stigle vojne postrojbe iz Crne Gore i Srbije. Vojnici su svraćali u moju kuću ili na moje imanje i govorili mi da su iz Srbije i Crne Gore." Vi ste pomenuli da ste čuli i iz Makedonije. Govor ljudi iz Makedonije, je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Iz Makedonije sam vidio govor ljudi sa Popovićem Milanom, koji su došli tad premetat kuće mog sina, a ovi iz Srbije dolazili su moju kuću i pitali: "Bre Ivane, Ivane, ima li tu Hrvata da i' koljem." Ja kažem: "Pa tu ste, ja sam Hrvat. A, bre kako da te koljem kad si ti pravi čovek"?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako to niste rekli u vašoj izjavi kad vas je neko pitao "ima li tu Hrvata da ih koljem". Hoćete da kažete da su došli iz Srbije da kolju Hrvate?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tako su mi rekli, to su bili vaši dobrovoljci odozdo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, 'ajde kažite jesu to bili pripadnici JNA ili neki dobrovoljci, opredelite se između to dvoje.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, nosili su odela odozdo, kape na glavama iz Srbije i obučeni su u odjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako kažete da su nosili kape iz Srbije onda to nije mogao da bude deo uniforme JNA.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, taj dio njihove nije, samo su obučeni isto i bili su kao u odijelu tome, pripadnici JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakve su im bile te kape koje sad pominjete?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, kape one široke, zna se kakve su kape iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite na srpsku šajkaču?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije bio deo uniforme JNA.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Uglavnom su to bili iz Srbije, dobrovoljci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste zaključili na osnovu onoga što su vam oni sami rekli?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: "Pa, ja sam bre tu iz Srbije, doš'o sam da branim svoj kraj."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su vam rekli oni iz Makedonije koji su bili?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Ovi iz Makedonije nisu govorili ništa. To su bili sa Milanom Popovićem tamo kad su došli hapsiti ljude po selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A je li to u vreme kad je JNA 1991. godine bila sastavljena od Srba, Hrvata i Makedonaca i Crnogoraca i svih drugih nacionalnosti?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, u to vreme, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je 1991. godine.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tad je bila jugoslavenska armija i imala je pripadnike i iz Makedonije i od svakle. Iz Hrvatske isto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz svih krajeva?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Iz svih krajeva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vama nisu učinili ništa nažao?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Meni nisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niti bilo kome u vašem selu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Niti kome u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi se niste kretali iz vašeg sela dalje?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Nikako nisam, jer je bilo narejđeno da ne merem ni do trgovine doći cijelo to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi samo recite još ovo. Naredili su vašem sinu da vozi Srbe posle "Oluje" ili u vreme te operacije "Oluja". To je bio deo tih srpskih izbeglica koje su bežale sa tog područja? Je l' tako?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo 4. 8. 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li neku štetu načinili vašem sinu, je l' ga neko tukao, je li neko ružno postupao prema njemu?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Tučen je kad je bio odveden u Željavu, poslije dolje do Rume nije ga tuka' niko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I slobodno se vratio posle iz Rume nazad u vaše selo?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Jest. Došao je do jedne susjede, to je susjeda iz moga sela, udata je bila dolje i odselila u Rumu. I ta ga ljepo dočekala i smjestila ga dva i po mjeseca tu i onda je posle otiša' prema Beogradu, ostavio to sve. Kaže "ja te moram držati, ako hoćeš i tri mjeseca."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li imate objašnjenje što se nije odmah vratio natrag?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Valjda nije moga'. A onda dolje dok je pasoš dobija i žena i on, onda su se vratili nazad. Nije mi objašnjenje nikakvo dava'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, gde je dobio pasoš?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Dolje u Beogradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači otišao, dobio pasoš i vratio se kući?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Dolje je od moje žene bila jedina sestra udata dolje i dolje su se, onda, našli i dolje su isposlovali dokumentaciju i doša' je kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Marjanoviću, hvala vam lepo.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Hvala i vama.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, samo jedno jedino pitanje. od ovih 40 ljudi koji su 1991. godine otišli sa tog područja gde su živeli, da li se iko vratio natrag?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Vraćaju se, vraćaju se.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ja vas pitam da li se iko vratio?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Vraćaju se, da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su samo četiri kuće ponovo naseljene, ali ja vas pitam od ovih koji su 1991. godine otišli, da li se iko vratio?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Vratio se Sava Dražić, za obnovu i on, vратиće se Milan Božić, vратиće se ostali drugi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja se izvinjavam, ja vas molim samo da mi kažete da li se sem te jedne osobe iko vratio? Ja verujem da će se vratiti, ali ...

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: I vratili se u Kordunski Ljeskovac četiri obitelji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Molim.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Časni Sude, imam samo jedno pitanje. Gospodine Marjanoviću, kad je gospodin Milošević spomenuo činjenicu da niko od hrvatskih meštana u selu Novo Kršlje nije ubijen, vi ste spomenuli da su vas spasile dobre komšije. Kako su vas spasile i od čega?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Dobre su komšije mene spasile. Ja kad sam tu u selu, oni su imali stražu svoju seosku i uvijek su mi govorili: "Ne boj se nikoga i ne boj se nikoga." Milan Božić, Sava Božić, Ilija Kovačević, Ilija Kolundžija i tako dalje.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko su bili ti ljudi? Srbi ili Hrvati?

SVEDOK MARJANOVIĆ – ODGOVOR: Srbi.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, nemamo više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Marjanoviću, ovim ste završili vaše svedočenje. Hvala što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Sada možete da idete.

SVEDOK MARJANOVIĆ: I vama također.

SUDIJA MEJ: Gospodo Uerc-Reclaf, koliko sam shvatio, danas želite da pozovete još jednog svedoka.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je, časni Sude. Ovaj svedok mora da se vrati tokom ovog vikendna, inače će da ima problema na poslu.

SUDIJA MEJ: Možda je bolje da pozovete njega, a ne ovog poslednjeg svedoka, koga smo sada saslušali.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, ali ovaj svedok takođe ima problema. Žena mu je bolesna i klimatski uslovi ovde mu ne odgovaraju jer ima problema sa srcem. To je situacija, a nismo očekivali da ćemo danas kasnije da počnemo sa radom, zato bismo hteli da vas zamolimo da iznošenje pravne argumentacije odložimo za ponedeljak.

SUDIJA MEJ: U redu, odložićemo to za ponedeljak, ali to će biti prva stvar koju ćemo uraditi u ponedeljak i onda ćemo da vidimo koliko možemo da dobijemo od iskaza svedoka. Pozovite sada vašeg sledećeg svedoka. Da li ima nešto što biste želeli da kažete na privatnoj sednici?

TUŽILAC KAN: Da, časni Sude. Vi ste dobili zahtev za zaštitne mere i bili bismo zahvalni ukoliko bismo o tome mogli da prodiskutujemo pre nego što uđe svedok.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC KAN: Onda molimo privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: U redu, onda prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Gospodine Kan (Khan), imajte na umu da se obraćate sudijama.

sekretar: Časni Sude, sad smo na otvorenoj sednici i moramo da se pripremimo za zaštitne mere.

SUDIJA MEJ: Svakako.

SUDIJA KVON: Gospođo Uerc-Reclaf, dok čekamo svedoka, želeo bih da vidim kartu na kojoj se vidi selo Lipovača.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, mi sada upravo pripremamo kartu na kojoj se vide sva mesta izvršenja zločina i to je na karti na kojoj su prikazane sve opštine u Hrvatskoj. Karta će biti spremna u ponedeljak.

SUDIJA KVON: Hvala. Znači, bila je greška kada je gospodin Grujić rekao "Lipovanić".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, tako je. I u našem prepretnom podnesku, časni Sude, rekli smo da postoji greška u optužnici, da smo pogrešno naveli ime jednog sela i mi ćemo da unesemo izmene u optužnicu čim svi dokazi budu izvedeni.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

SUDIJA MEJ: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK B-1097: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite. Izvolite, gospodine Kan.

TUŽILAC KAN: Časni Sude, Tužilaštvo želi da se uvede u dokazni materijal list sa pseudonimom ovog svedoka. Molim vas da se sada to dostavi svedoku. Gospodine B-1097, možete li, molim vas, da potvrdite da je ime koje se nalazi na tom listu papira vaše ime i da ste ga vi potpisali?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC KAN: Molim da se sada ovaj list papira da sudijama.

SUDIJA MEJ: Mislim da mi već imamo te primerke.

TUŽILAC KAN: Da, to bi trebalo da bude u ovom setu dokumenata, koje ste dobili.

SUDIJA MEJ: Ovde imamo jedan video zapis. Molim da se tome dodeli broj ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet 512 zajedno sa ovim listom sa pseudonimom, što je pod pečatom.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine, možete li, molim vas, da potvrdite da ste dali izjavu istražiteljima Tužilaštva između 15. i 16. decembra 1997. godine?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da. Potvrđujem.

TUŽILAC KAN – PITANJE: I, gospodine, da li ste ovu izjavu 11. marta 2003. godine potvrdili pred predstavnicima Suda? Molim da se svedoku da primerak ovoga. Možete li, molim vas, da govorite malo bliže mikrofonu?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jesam, ja sam dao ovu izjavu. Potvrđujem da sam dao ovu izjavu.

SUDIJA MEJ: Molim vas broj za ovaj dokazni predmet.

sekretar: 513.

TUŽILAC KAN: Časni Sude, izjava ovog svedoka se ulaže po pravilu 92bis. Prema tome, predlažem da pročitam kratak sažetak ove izjave. U vreme kad su se događali ovi spomenuti događaji, svedoku je bilo 32 godine i on je živio u Zvorniku. Selo u kome je živio bilo je potpuno muslimansko. U maju je muslimanska Teritorijalna odbrana imala neke sukobe sa Srbima i svedok je učestvovao u tim napadima u svojstvu pružanja podrške. Uskoro posle toga stigla je jedinica iz Srbije u selo gde je živio svedok. On smatra da su to bili arkanovci. Ti ljudi su njemu i drugim meštanima izdali ultimatum da se predaju. Po primanju ultimatum, meštani su održali sastanak i odlučili da predaju svo oružje. Bilo je ukupno 92 komada oružja i svo to oružje je bilo predato. Stvari su ostale relativno mirne sledeće dve do tri nedelje. Ali, 30. maja posle sastanka koji je održan između SDS-a u selu Petkovići i lokalnih muslimanskih vođa iz njegovog sela, bilo je odlučeno da meštani otputuju u Tuzlu gde je trebalo da budu razmenjeni za određeni broj Srba koji su tamo čekali spremni. Meštani su stigli u Klisu i sledećeg dana, 1. juna, formirali su jednu kolonu u kojoj su bili dvoje po dvoje. Kolona je bila duga, otprilike, dva kilometra. U toj koloni su bili muškarci, žene i deca i bili su pod

pratnjom vojnika u maskirnim uniformama. Kretali su se peške ka Bijelom Potoku. Kad je kolona stigla u Bijeli potok, muškarci su odvojeni od žena i dece i zatim pobijeni. Bili su tučeni sa policijskim palicama, pendrecima, bejzbol palicama, kablovima i tako dalje. Svedok je primetio komandanta zborničke policije koji je bio zajedno sa vojnicima u crvenim beretkama. Zatim su muškarce ukrkali u kamione. U kamionu u kojem je bio ovaj svedok, bilo je, otprilike, 100 ljudi i tu se na podu nalazilo telo bez glave. Zatim su kamioni krenuli. Svedok je smatrao da se oni kreću ka Tuzli, a zapravo su stigli u Tehničku školu u Karakaju, u Zvorniku. Kad su stigli tamo, bilo je im je naređeno da se iskrcaju iz kamiona i da odu u hangar pored škole. Morali su da prođu kroz špalir Srba koji su bili obučeni u SMB uniforme i, dok su prolazili kroz taj špalir, ponovo su bili tučeni pendrecima, bejzbol palicama, kundacima i tako dalje. Grupa ovog svedoka je među prvima stigla u hangar i tamo je već bilo 300-400 ljudi. U roku od nekoliko sati, taj broj je narastao do 600. Bilo im je veoma tesno jer su bili napakovani kao sardine u konzervi. Bilo je veoma vruće, vazduh je bio suv, i stariji ljudi su počeli da padaju u nesvest. Broj je uskoro narastao do hiljadu. Zatvorenici su nekako uspjeli da prođu, da se probiju u jednu manju sobu koja je bila pored toga, da otvore slavinu sa vodom, i isto tako da otvore hidrant. Počeli su da piju vodu koja je bila pomešana sa krvlju. Zatim su pokušali da izađu iz hangara, ali su ih zadržali stražari koji su bili lokalni Srbi, koji su počeli da pucaju u vazduh. Onda su ih naterali da skinu svoje satove i druge dragocenosti i da sve to predaju. Posle nekog vremena, svedok je zajedno sa drugim zatvorenicima stao u red gde su ponovo bili prisiljeni da priđu jednom stolu i da predaju sve svoje dragocenosti. Svedok je video kako su ljudi predavali hiljade nemačkih maraka, satove, nakit i druge dragocenosti. Svedok, njegov otac i zet su pokušali da odlože ulazak u drugu sobu zato što su mogli da čuju kako tamo ljude tuku i kako ljudi koji su tučeni stenju, ali su ipak morali da uđu u tu sobu i svedoka su tako premlatili po glavi da je izgubio svest. Onda su ih naterali da sednu na pod i da glave drže pognute. Povremeno su neke ljude odvodili lokalni stražari u drugu sobu. Iako svedok nije mogao da vidi kako te ljude tuku, on je mogao da čuje jauke. Proveo je ukupno tri dana u hangaru i dok se tamo nalazio, video je, otprilike, 50 mrtvih tela u sobi, gde je prvobitno držan. Dva zatvorenika su pokušala da izvrše samoubistvo jer su uslovi bili tako strašni. Oni su pokušali da pregrizu električni kabl, ali nije im to uspelo i bili su ubijeni. Jednom prilikom je lokalni četnički vojvoda ušao u hangar i tražio da mu se preda trista balija. Dato mu je samo deset i nijedan od te deseterice se nije više vratio. Došao je i oficir JNA i rekao im

da će biti razmenjeni. Svedok se ovome nadao i dalje. Kasnije je mogao da napusti hangar kad mu je bilo rečeno da ode i da podigne oružje koje je držao u fabrici u kojoj je nekada radio. Otišao je tamo u pratnji stražara i jednog lokalnog policajca iz Loznice u Srbiji i tom prilikom je uspeo da pobegne. Kad je pobegao, imao je svega 54 kilograma. Tokom boravka u hangaru hrana je bila užasna i jedva da je iko dobijao vodu za piće. To je suština izjave koju je dao svedok.

SUDIJA MEJ: Samo da vidimo nešto, gospodine Kan. Niste nam dali godinu. Naveli ste nekoliko meseci, ali niste rekli koje godine.

TUŽILAC KAN: Spremao sam se da to pitam svedoka kada počne uživo da svedoči. Uz vašu dozvolu postavio bih mu nekoliko pitanja.

SUDIJA MEJ: Svakako.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Gospodine, sada ću da vam postavim nekoliko pitanja i da vas zamolim da odgovorite na njih. Čuli ste šta je rekao sudija o tome da nismo rekli koje se to godine događalo. Hoćete li da nam kažete to, molim vas?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: 1. juna se to dogodilo. I tog dana ili dan pre toga, rekli su nam da idemo u razmenu... Da će da nas zamene za neke Srbe u Tuzli. To je ono što su oni nama kazali, da će da nas zamene za 7.000 Srba koji su bili na stadionu "Sloboda". I mi smo se poređali u kolonu po dvojica i u pravcu Bijelog potoka ...

TUŽILAC KAN – PITANJE: Oprostite, gospodine, hoćete li da kažete Pretresnom veću koje godine je to bilo?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: 1. juna 1992. godine.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Hvala vam. Sada ću vam postaviti druga pitanja. Dok ste se nalazili u hangaru, spomenuli ste u vašoj izjavi da su vas čuvali stražari. Da li je iko od tih stražara bio izvan Bosne?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da bili su.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Možete li da nam kažete odakle su oni bili i kako ste to znali?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam odakle su. Znam da njihov starešina nije bio iz Bosne. Jednom kada sam putovo iz Šapca u Novi Sad prepoznao sam jednog stražara kako sede pozadi u autobusu. On je bio rezervista i ja sam ga prepoznao u autobusu.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Kad ste došli u Bijeli Potok, vi ste u izjavi rekli da su razdvojili muškarce od žena. Kuda su odvedene vaša žena, sestra i majka?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Kad smo stigli u Bijeli Potok, rekli su, u stvari, razdvojili su žene i decu od muškaraca i muškarce odveli u autobuse i utovarili na kamione, stotinu, stotinak otprilike i odveli su nas u Karakaj.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Ali, da li znate kuda su odveli žene?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Kao što sam saznao kasnije, nakon otprilike 20 dana, oni su odveli žene u Tuzlu ili preciznije u pravcu Tuzle.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Da li ste saznali od žena nešto o tome da li su, u to vreme, u Tuzli zaista bili pritvoreni neki Srbi?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Pa, nijedan jedini nije bio na stadionu. To smo znali tada i moja supruga je to potvrdila. Ja sam se nadao, i mislio sam da će tako biti, ali moja supruga je rekla da na stadionu nikoga nije bilo, i onda mi je postalo jasno o čemu se tu radilo.

TUŽILAC KAN – PITANJE: U vašoj izjavi ste spomenuli razne uniforme koje su imali stražari u hangaru i oni koji su došli da vas privedu. Isto tako ste spomenuli da je i oficir JNA posetio hangar. Možete li, molim vas, da objasnite sudijama na osnovu čega ste zaključili da je to bio oficir JNA?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Imao je neki čin, samo nisam smeo da ga pogledam, tako da ne znam koji je imao čin. Bio je sveže obrijan, nosio je oficirsku uniformu, što nije bilo slučaj sa svima. Ostali su nosili različite uniforme, nisu se brijali. Ovaj oficir je delova kao neko ko je služio u JNA, delovao je kao pravi oficir i kad se predstavio rekao je da je kapetan.

TUŽILAC KAN: Hvala. A sada, uz dozvolu Pretresnog veća bih hteo da vam pokažem nekoliko dokaznih predmeta.

SUDIJA MEJ: Svakako, ali molim vas da to uradite što je brže moguće.

TUŽILAC KAN: Pokušaću. Molim vas, dokazni predmet 512. Hteo bih prvo, uz vašu dozvolu, da pokažem svedoku kartu opštine Zvornik. Molim da se tom dokumentu dodeli broj dokaznog predmeta.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet 343, tabulator 6.

TUŽILAC KAN: Da li vi, časni Sude, imate primerke?

SUDIJA MEJ: Imamo.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Gospodine, hoćete li, molim vas, kratko da nam objasnite odakle ste krenuli na put i kuda ste se kretali? Možete li to da nam pokažete na karti? Molim da se svedoku da pokazivač. Molim da se to prikaže na grafoskopu.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Krenuli smo iz Klise, u pravcu Đulića, obilaznim putem. Kolona je bila dugačka oko dva kilometra, sa oko 2.000 ljudi, možda i više, ali nisam siguran. I stigli smo u Đuliće, tamo je asfaltni put Karakaj - Sapina i nastavili smo da se krećemo ka Bijelom Potoku koji je udaljen oko 700 metara od Đulića i na tom mostu su nas razdvojili, žene od muškuraca. Žene su ostale tamo a nas su utovarili u kamione. I u tom prvom kamionu su bili ljudi iz kraja, uključujući mene i Emina Selimovića iz Radave. Njegovo telo je tamo, bilo bez glave i njegova braća su to kasnije ustanovila. U svakom slučaju, utovarili su nas u kamione krenuli smo u pravcu Jardana i doveli nas ispred Tehničkog-školskog centra u Karakaju, gde nas je sačekala kolona lokalnih vojnika Republike Srpske s bejzbol palicama i tad su počeli da nas tuku. A mi smo se kretali u koloni po jedan prema Tehničko-sportskom centru.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Hvala vam. A sada vas molim da potvrdite da je to karta koju ste vi potpisali i na koju ste vi uneli te oznake.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da, to je ta karta. To je ta karta, da.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Hvala vam. Sada molim da se svedoku pokaže dokument pod tabulatorom 2 tog dokaznog predmeta.

sekretar: Molim vas da nam Tužilaštvo kaže da li tabulator 2 treba da bude pod pečatom.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Da, zbog potpisa. Gospodine, možete li, molim vas, da nam potvrdite da li je ovo skica koju ste vi nacrtali i koju ste priložili uz vašu izjavu?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Potvrđujem da je ovo crtež koji sam ja nacrtao i koji sam ja potpisao.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Opišite, molim vas, Pretresnom veću, prostoriju u kojoj ste smešteni u početku i da li su se neki ljudi gušili tamo?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Na ulazu u Tehnički obrazovni centar, u holu, bila su velika vrata, poput garažnih vrata i ulazili smo jedan po jedan ali su nas pri tom tukli bejzbol palicama. Niko nije mogao proći, a da ne zadobije udarac ili bejzbol palicom ili gvozdеном štanglom ili nekim drugim predmetom. A na ulazu, kako smo ulazili u hangar, rekao bih da je unutra bilo između 100 i 200 ljudi koje nisam poznavao od ranije. I ulazili smo tako unutra i svakog sata stizali su drugi, kamioni puni ljudi tako da se broj ljudi u hangaru povećavao.

TUŽILAC KAN – PITANJE: Molim vas, budite ljubazni pa pokažite Pretresnom veću na krati gde se nalaze ona dva dela prostorije u kojima ste bili smešteni. Koristite ekran.

sekretar: Ekran ne može da se koristi jer je dokument pod pečatom.

TUŽILAC KAN – PITANJE: U redu, hvala. Prećićemo na sledeći dokazni predmet, molim vas. Ovo je spisak imena Drugog bataljona Prve karakajske čete. Koristeći se pseudonimima sa ove liste pseudonima koju ste dobili, recite nam da li prepoznajete ljude koji su vas čuvali dok ste bili u hangaru?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: "A", "B", "C", "D" i "E".

TUŽILAC KAN – PITANJE: Hvala. Samo da pojasnim: tabulator 3 i 4. Molim da se sada pokaže svedoku tabulator 4. To je ponovo jedan spisak ljudi i to onih čija su tela ekshumirana u opštini Zvornik. Zanima me da li svedok može da identifikuje nekoga od ovih ljudi? Da li je iko od njih bio s njim u hangaru i da li je iko od njih video mrtvog.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Broj 2. Da li želite da kažem ime? Da li treba da kažem ime ili ne?

TUŽILAC KAN – PITANJE: Dovoljno je da kažete broj.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Broj 2, onda broj 4, broj 8, broj 15, broj 18 i broj 28. To je sve.

TUŽILAC KAN: Hvala. Ovim završavamo glavno ispitivanje. Hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, koliko očekujete da će da traje unakrsno ispitivanje ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pošto se ga odredili iz 92bis, ja sam računao da to najmanje traje jedan sat.

SUDIJA MEJ: U redu. Počecemo danas. Možemo da zasedamo do 14.00, a onda moramo da pustimo svedoka i bojim se da ćemo da ga zamolimo da se ponovo vrati. A sada počnimo sa unakrsnim ispitivanjem.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pre nego što krenem na konkretna pitanja, gospodine 1097, čuo sam maločas od vas, čuo sam i od gospodina Kana, a i od mnogo raznih ovde svedoka, ne znam koliko, kako su često ljudi premlaćivani nekakvim bejzbol palicama. Možda to njima izgleda logično, ali, iako i vi to govorite, ne čini li vam se da to i vama i meni izgleda nelogično. Da li je iko video ikad bejzbol palicu u istočnoj Bosni, na primer? Gde su to bejzbol palice u istočnoj Bosni mogle da se nađu?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Bili su tamo gde sam ja bio prisutan i video sam ih svojim očima, policijske palice i bejzbol palice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Policijski pendreci postoje, ali ja mislim da je ovo o tim bejzbol palicama jedna gola izmišljotina. Vi tvrdite da vas je neko tukao nekim bejzbol palicama, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kada vam je sad pokazan u dokaznom predmetu koji je, kako sam shvatio, pod pečatom, pa niste mogli da čitate imena, spisak imena izvesnog bataljona, izvesne čete, vi ste tu prepoznali ljude. Jesu li to sve meštani koje ste vi prepoznali?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nisu, gospodine Miloševiću, bili su ljudi iz Srbije, kao što ste već čuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste ih to prepoznali da su bili ljudi iz Srbije?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Kao što sam rekao, sa jednim od njih sam se vozio u istom autobusu a drugog znam kao oficira. Sam se tako predstavio, i on je sa nama pregovarao uslove predaje. Predstavio se kao oficir aktivnog sastava vojske, zato što među lokalnim ljudima nije bilo onih koji bi se mogli sa njim porediti u tom smislu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Na to ćemo doći onda kasnije. Gospodine 1097, vi kažete da niste primećivali nikakvu napetost sve dok nije došlo do sukoba u Bijeljini, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, koliko shvatam iz vaše izjave, vi niste živeli u Bijeljini, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorite o nekim barikadama koje su tamo postavljene. Pominjete barikade, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste, bile su barikade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li ste imali, pošto pominjete barikade, da li ste imali saznanja ko je postavio te barikade?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Svako selo je imalo barikade tih dana i Srbi i Muslimani su imali barikade u svakom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su se neki događaji koji su se desili do tada, pre nego što vi označavate početak napetosti ovim barikadama u Bijeljini, izazvali, pre nego što je, dakle, došlo do tog unutrašnjeg sukoba u samoj Republici. Da li je bilo događaja gde su žrtve raznih paravojnih formacija i oružanih sastava bili Srbi?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja nisam živio u Bijeljini. Ne znam i ne mogu da vam odgovorim na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ništa ne znate o tome?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: O tome ništa ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, vidim da ste bili vrlo aktivni. Sećate se u 1991. godini događaja u Kostajnici 25. avgusta, pa Dubici 13. septembra 1991. godine, pa u Brodu 15. i 16. septembra 1991. godine, pa 27. novembra, Bosanski Šamac, pa 28. novembra na lokaciji Lugov, isto Šamac, Gradišta, Brod, Sjekovac 26. marta 1992. godine. Sve su to datumi koji prethode ovim datumima o kojima vi govorite. Da li znate išta o tome, da li znate išta o tim napadima uključujući i prelazak regularnih hrvatskih snaga u severnu Bosnu i napad na srpska naselja?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Apsolutno nisam upućen u to. O tome sada prvi put čujem od vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prvi put za to čujete? Dobro. A da li ste išta znali o tome kako je počeo sukob u Bijeljini?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću, nisam čuo, jer tada nismo imali struje, tako da ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja se ne čudim odgovoru. Mislim, to je uobičajeni odgovor koji ovde dobijam. A recite mi, molim vas, vi ste tada prestali da radite. Kako ste znali da su te barikade postavljenje i zašto ste, u stvari, vi prestali da radite. Po čijem ste naređenju prestali da radite?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ja sam prestao da radim 1. juna, na dan kad sam odveden u logor, a prije toga je Teritorijalna odbrana, kad je došla u to mjesto, oni su nam zabranili tu da radimo i posle izvjesnog vremena ponovo su nam vratili naše službeno oružje. I kad su se oni povukli, kad su otišli vratili su nam službene pištolje i mi smo nastavili ponovo da radimo sve dok čitavo selo nije predalo oružje. Tako da sam ja normalno radio dok nisam odveden u logor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta vam je to "Teritorijalna odbrana"?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: To vam je, gospodine Miloševiću, Teritorijalna odbrana Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete u tački 2 svoje izjave: "Kad su barikade postavljenje, prestali smo raditi".

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je onda kad su vam došli iz Teritorijalne dobrobrane, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi kažete... Ja sam shvatio da, gospodine Mej, ime sela ne sme da se upotrebljava, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro... Jedno od retkih slobodnih sela na tom području, jer su bile samo dve srpske kuće, a da je, kada je Zvornik okupiran, kako kažete, "Srbi opkolili selo". Je l' to vaše svedočenje, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je 5. aprila, dakle, nešto pre toga, koliko ja shvatam, u selu Sapnju, u toj vašoj opštini Zvornik, da su upravo snage koje vi pominjete, Teritorijalna odbrana Bosne i Hercegovine, a možda i neke druge, kao što su Patriotska liga, Zelene beretke, na magistralnom putu Zvornik–Tuzla, gde su držali barikade, zaprečili prolazak vozila rezervnog sastava bivše JNA koja se povlačila i otvorili vatru na njih? Tada je ubijen zastavnik Mika Stanojević, a ranjeno nekoliko ljudi u tim vozilima. Sećate li se tog događaja?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne sećam se, ali to je takođe dokaz da su to bile regularne jedinice iz Srbije. Vi ste to sami sad rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne regularne jedinice, nego rezervni sastav koji se povlačio u Srbiju i koji je zaprečen i ubijen je zastavnik. Išli su putem, nisu nikoga napadali, nego se transportovali u vreme kad se JNA povlačila iz Bosne i Hercegovine.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je 5. april.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak, pre priznanja Bosne i Hercegovine. Oni su se povlačili, dakle, al' vi ne znate ništa o tome.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da, nešto pre ovog događaja kad je pucano na te ljude sredinom marta 1992. godine, bez ikakvog povoda uhapšena petorica srpskih mladića u zaseoku Šahmani, Donja Kamenica i saslušavao ih je Avdija Omerović ...

SUDIJA MEJ: Ukoliko ćemo da slušamo o svim tim detaljima, gospodine B-1097, da li vi znate išta o onome o čemu govori optuženi?

SVEDOK B-1097: Apsolutno ne znam ništa.

SUDIJA MEJ: Pređimo na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, prećiću na nešto drugo. Da li je tačno da je već tada delovala i Patriotska liga čiji je organizator na tom području bio Samir Ništović, koji je poznat bio pod imenom "kapetan Almir",

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nikad nisam čuo ništa o tome, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Kula Gradu iznad Zvornika?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Kako tada nije bilo dozvoljeno kretanje, nisam napuštao selo. Nisam mogao da ga napustim, tako da to ne znam. Nisam ništa čuo o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vam poznato da su se već januara 1992. godine, kad vam nije bilo ograničeno kretanje, sve češće na zvorničkim ulicama pojavljivali razni kriminalci u policijskim uniformama, a onda i, takozvani, "Borci za veru" koje je predvodio poznati zvornički kriminalac Mithad Grahić i ta jedinica je imala naziv "Džamijski golubovi". Da li se toga sećate? Tada ste imali slobodu kretanja.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da, mogli smo slobodno da se krećemo, ali prvi put čujem o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prvi put čujete?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je na širem području Zvornika nastala, u to vreme, jedna paravojna družina pod nazivom "Kobre"

kojima je komandovao izvesni "Suljo", pre rata nastavnik u Sapnju. Radi se o Sulejmanu Terziću.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ime mi je poznato, ali prvi put čujem za to jer ja već data nisam bio tamo. Ime mi je poznato, ali ne znam šta je radio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj nadimak Kobra ...

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Možda mu je to ratni nadimak, gospodine Miloševiću. Pre rata nije imao taj nadimak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz Zvornika, kasnije komandant Zvorničke brigade Armije Bosne i Hercegovine. Je li se sećate toga?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Poznato mi je ime, ali funkciju koju je radio, to ne znam, gospodine Miloševiću

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi da li je tačno da je krvoproliće u Zvorniku počelo 8. aprila 1992. godine?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne sećam se tačnog datuma, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se, bar ste slušali, pretpostavljam, radio, da je Predsedništvo BiH tada bez srpskih predstavnika donelo uredbu o formiranju republičkog štaba TO?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne sećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, da li je tačno, gospodine 1097, da je neposredni povod za sukob u Zvorniku bila mobilizacija muslimanske milicije koju su naredili predsednik opštine i poverenik Stranke demokratske akcije, bivši zubar Abdulah Pašić i Nedžad Šabić, komandant opštinskog štaba TO? Jesu vam poznati ti ljudi i te njihove naredbe?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nisu mi poznati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj drugi je kasnije bio komandant Prve podrinske brigade Armije Bosne i Hercegovine.

SUDIJA MEJ: Ne, sve ovo nema poentu. U čemu je značaj svega ovoga? Da li je postojala ikakva mobilizacija? Hajde da to pitamo svedoka. Gospodine, da li je u vašem selu došlo do mobilizacije?

SVEDOK B-1097: Nije, gospodine, došlo do mobilizacije.

SUDIJA MEJ: A koji je bio razlog, možda je bolje to da pitam, da li je uopšte bilo bilo kakvog sukoba u vašem selu?

SVEDOK B-1097: Sukoba nije bilo.

SUDIJA MEJ: I vi ste svi odvedeni u Tehničku školu u Karakaju?

SVEDOK B-1097: Jeste.

SUDIJA MEJ: Nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: E, onda, gospodine Mej, pošto vi postavljate ta pitanja, moram da vas podsetim, evo, ovde na tačku 4, to vam je već na samom početku izjave, gde on kaže: "Grupa naoružanih ljudi iz muslimanske Teritorijalne odbrane pod komandom Hajrudina Mešića došla je u maju" u njegovo selo. Dakle, vi pitate jesu li se mobilisali ili nisu, ovde se govori o jedinici muslimanske Teritorijalne odbrane ...

SUDIJA MEJ: Možete da mu postavite pitanje. To je nešto što možete da ga pitate i on to može da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam upravo to pitao i sve ovo što pitam govori o akcijama muslimanskih snaga od kojih sam mu razne nabrajao, a vi posle toga postavljate pitanje da li je ičega bilo u njegovom selu i da l' se ...

SUDIJA MEJ: Ne, vi ste izneli čitav niz tvrdnji i navoda što je tipično za vašu tezu o onome šta se dogodilo. To je vaša strana priče i on to nije potvrdio. I, što se njega tiče, u tome nema istine. Ali, ono što možete da ga pitate je to što je u njegovoj izjavi. On na to može da odgovori. Daleko više smisla ima u takvom postavljanju pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle, ova tačka 4 vaše izjave koja govori o muslimanskoj Teritorijalnoj odbrani koja je došla u maju u vaše selo, o dejstvima koja su se tada odvijala i tako dalje, je l' to govori o mobilizaciji ovih muslimanskih snaga i sukobima koje su oni izazvali na tom

području ili ne govori? Pošto ste na sve ono prethodno odgovorili da ne znate.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: To je bila jedna organizovana jedinica koje je došla. Možete je zvati brigada, ili kako god već hoćete, ali mi u selu nismo bili organizovani. Nismo imali nikakvu organizaciju. Oni su zato i došli, jer smo mi bili provocirani, na nas se pucalo sa srpskih položaja, pola sela je već bilo otišlo na drugo mesto, a sa srpskih položaja je otvarana vatra na muslimanske kuće iz anti-tenkovskih bacača i tako dalje. Iz tog razloga su došli, da oslobode selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako oslobodila kad se ništa nije dešavalo u mestu. Malopre kažete: ništa se nije dešavalo u mestu, niko nije bio u tom selu, došla jedinica da vas oslobodi. Od koga da vas oslobodi kad niko nije bio?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Sa obližnjih brda. Srbi su držali položaje na brdu. Pucali su po selu i preko dana i preko noći, provocirali, pucali po kućama tako da je pola sela otišlo u drugo selo, nisu mogli da žive, zato su oni i došli

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1097. Da li je tačno da su razne muslimanske paravojne formacije noću napadale prigradska naselja Zvornika i pljačkale i rušile srpske kuće, provaljivale u stanove? Evo, postaviću vam konkretno pitanje: je li se sećate napada 17. aprila na srpsko selo Rastošnicu u opštini Zvornik? Da vam ne citiram sad koji su ljudi ubijeni tada, a selo opljačkano i spaljeno, je li se sećate toga?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, to je 50 km udaljeno. Već sam vam rekao da smo bili pod blokadom, da je bilo teško i rizično kretati se, tako da ne znam za to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znae za napade na srpsko selo Bošković koji je bio 5. maja 1992. godine?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Prvi put čujem.

SUDIJA MEJ: Prekinuću vas, zato što je ovo gubitak vremena. Pitajte ga o stvarima koje se tiču njegovog područja i njegovog sela. Ako to ne uradite, uvek ćete da dobijete isti odgovor. Samo gubite i svoje i naše vreme. Kada za to dođe vreme, možete da izvodite vaše dokaze o tome, ako je to uopšte

relevantno. Ali, zasada, s obzirom da je vreme kratko, mi ne želimo ponovo da prolazimo kroz sve ovo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja razumem da vi ne želite, gospodine Mej, da čujete ništa od onoga što je izazvalo sve ove događaje. Ali, ovaj svedok je iz tog kraja i svedoči o događajima u tom kraju.

SUDIJA MEJ: On vam je upravo rekao da ne zna ništa o nečemu što se dogodilo 50 kilometara od njegovog mjesta. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, gospodin Kan je, kad je počeo da izlaže, možda već i u prvim rečenicama posle onih opštih i formalnih o njegovom imenu i prezimenu, zapisao sam ovde, rekao: "u maju muslimanska TO ima sukobe sa Srbima, je l' tako"?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da, gospodine. To se dogodilo. Napad je bio odbijen i TO se vratila. Ponudili su da nas povedu sa sobom. Mi smo odbili. Nismo uzeli nikakvo oružje, i bili smo ostavljeni na miru nekoliko nedelja. Ispravka, predali smo svoje oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Kan je rekao da su posle tih sukoba neki Srbi došli u vaše selo, i evo, ja vam čitam, to vam je u tački 9, kažete: "nisam siguran, ali mislim da su to bili Arkanovi ljudi." I postavili ultimatum da predate oružje. Dakle, pre toga sukob vaših snaga sa srpskim, a onda dolaze neki Srbi i kažu da predate oružje. Je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Krizni štab je govorio da kad su Srbi rekli da predamo oružje u zamenu za mir, mi smo zaista predali 52 puške. Došli su Arkanovi ljudi, pokupili oružje i odvezli ga i bili smo mirni nekoliko nedelja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jer vi sami kažete: "nisam siguran, ali mislim."

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: I dalje verujem da su bili Arkanovi ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da su pre toga, o tome isto govorite u vašoj izjavi u tački 4, ove muslimanske snage koje je pominjao gospodin Kan, zauzele branu na veštačkom jezeru. To je veštačko jezero gde su se sklupljale otpadne vode iz fabrike "Glinica", je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da su pripadnici te muslimanske Teritorijalne odbrane zauzeli položaje na brani. Je li tačno?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste i vi tada bili tamo?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, je li tačno, dakle, da su upravo ovim operacijama muslimanskih snaga izazvani ti primeri međunacionalne napetosti koje sam ja pominjao?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ovo nije trebalo da izazove nikakvu reakciju niti se moglo smatrati bilo kakvim nasiljem? To što smo sad sve što ste sad potvrdili.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, je li vama tada, ja ne znam da li su i ovi ljudi tajna, ova dvojica Muslimana iz vašeg sela, čije ime neću da pominjem, rekli da predate vaša dva službena pištolja pripadnicima TO?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ti koji su vam rekli da im predate službene pištolje bili su Muslimani, je li tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da, ali kad sam predao... Kad smo predali drugo oružje meni je vraćen pištolj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je ovaj kapetan Džemal Spahić, komandant TO, doveo oko stotinu ljudi u vaše selo?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je on bio bivši kapetan JNA?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da su među muslimanskim vojnicima bila i njegova dva brata?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jesu, gospodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je njih tridesetak spavalo u vašoj kući?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste jer su kuće bile prazne. Koristili su moju kuću i druge kuće jer nama nije bilo dozvoljeno da u njima budemo noću. Oni su vojska, trupe i obično su tamo bivakovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tački 5: "oni su napali Čilovo brdo koje se nalazi u blizini vašeg sela," neću da pominjem ime, i tako dalje, "a pomogli su im ljudi Hajrudina Mešića, takođe komandanta TO. Napad je, njihov" dakle napad, "počeo je u devet sati, ali su ga Srbi odbili." Prema tome, ko je koga ovde napao?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: U tom momentu napala je Teritorijalna odbrana to mitraljesko gnjezdo koje je pucalo po selu, je l'. To je predstavljalo veliku opasnost za nas i zato su oni došli da ga eliminišu. Poginula su dva vojnika Teritorijalne odbrane. Nisu ih čak ni izvukli te noći i trupe su se vratile, ponudivši da nas povedu sa sobom, da nas odvedu na slobodnu teritoriju. Krizni štab je to odbio. Teritorijalna odbrana se povukala, ostali su samo meštani tog sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali je li tačno da je taj napad koji je počeo u devet sati, a da ste vi i polovina muškaraca, kako kažete, iz sela učestvovali u tom napadu?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Direktno u napadu nismo, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ovde piše, na kraju tačke 5 doslovce ova vaša rečenica: "Otpriblike polovina muškaraca iz mog sela, među kojima sam bio i ja, učestvovala je u napadu."

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Mi smo samo predstavljali obezbeđene za taj napad jer smo poznavali taj teren. Mi smo obezbeđivali te ljude. Napad je konačno odbijen i oni su se povukli i te noći su se vratili na slobodnu teritoriju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas nisam pitao kad su se oni koje noći vratili. To znači da polovina muškaraca iz vašeg sela, za koje vi sami tvrdite da je učestvovala u napadu, predstavlja posle toga kad su se ovi drugi koji nisu vaši meštani iz vašeg sela, civilno stanovništvo vašeg sela, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Da bismo bili pravedni prema svedoku, treba da se pročita ceo taj pasus. Ovde stoji: "otprilike 50 posto muškaraca iz mog sela se pridružilo napadu, uključujući i mene, ali mi smo samo štitili leđa vojnicima."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, u svakoj vojnoj operaciji postoji i zaštitnica i tako dalje i svi su oni učesnici u toj vojnoj operaciji. Ko je kakav raspored dobio je potpuno irelevantno. A drugo, kad kažete 50 posto kod vas, da li sam rekao polovina, ovde kod mene u srpskom piše: "otprilike polovina muškaraca". Ne piše 50 posto, nego piše polovina. Upravo rečima. Ja sam citirao njegovu izjavu. To ne ...

SUDIJA MEJ: Ne, mi se ne bunimo zbog termina "50 posto", već govorimo o tome da je on opisao njihovo učešće, opisao je i ovde, a i u svojoj izjavi. U tome je poenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ono je nesporno. Sad vas pitam: zašto ste napali srpsko selo u kojem su bili samo civili?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: To nije bilo srpsko selo. Tu nije bilo nijedne kuće na tom položaju. To je brdo iznad našeg sela, brdo koje gleda na naše selo i oni su sa tog brda gađali naše selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa šta je to bilo?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: To je bilo muslimansko selo. Stavili su mitraljez gore na brdu i pucali na naše selo, provocirali nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni su vas isprovocirali da vi izvršite taj napad.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Upravo tako, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, da li je tačno da su ovi pripadnici muslimanske TO, pošto su vam vratili pištolje i zapretili da će TO dići u vazduh branu?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Telefonom su razgovarali sa ljudima u fabrici Glinica. Govorili su im da će dići branu u vazduh ili nešto slično, ali nisu to i uradili. Kao znak upozorenja, stavili su... Nešto su digli u vazduh – digli su u vazduh civi na ispustu u branu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, nije sporno da je muslimanska TO digla u vazduh ove cevi na ulazu u branu gde se izliva taj materijal iz rudnika i tako da je sva ta zagađena voda dospela u reku Sapnu, je l' tako?
SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Nema sumnje u to, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su hteli da time, kako vi kažete, radi upozorenja digli u vazduh, pa koga su to hteli da upozore, kad su otrovali reku? Je l' trovanje reke upozorenje?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: To nije bilo dovoljno da se zatvori brana. To je samo crvena zemlja – nikakva kiselina i slično. To je samo obična crvena glina iz rude boksita. To nije bilo zagađenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste boksit jedna ruda. A recite mi, molim vas, je li tačno da nije bilo nikakve reakcije sa srpske strane, mada je i televizija obavestila o tome?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da. To sam gledao. Srbi su doveli televizijsku ekipu i bio sam tamo prisutan dok su snimali. Video sam da su to snimili i snimili su i eksploziv ali on nikad nije bio detoniran. Brana nikad nije bila dignuta u vazduh. U izveštaju su rekli da je bilo dve tone eksploziva, a ja sam bio prisutan tamo i znam da je bilo oko 20 kila eksploziva, a oni su rekli dve tone.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo 20 kila eksploziva, a oni su rekli da je dve tone, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Smatrate da to što ste podmetnuli tih dvadeset kila, eto, to što vi kažete, eksploziva, da je to bilo sasvim u redu, je l' tako? Samo niste aktivirali, ih.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne znam da li je bilo u redu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam utisak da ste zastali, da niste završili odgovor.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Završio sam odgovor, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, to što je snimila televizija postavljeni eksploziv, snimila je istinit događaj, je l' tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li moguće da televizija snimi dvadeset kila i da prikaže to na ekranima i da kaže da ovih 20 kila nisu 20 kila nego dve tone?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Može, jer su doneli vreće pune piljevine i napravili da izgledaju kao da je bilo mnogo više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste postavili samo 20 kila?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Ne ja, nego meštani iz TO. Ne ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, nakon što ste predali oružje ovima za koje kažete da niste sigurni, ali mislite da su Arkanovi, situacija je bila manje-više normalna i nije bilo nikakvih provokacija, je li tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I to je trajalo dve, tri nedelje bez ikakvih provokacija.

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Jeste, gospodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, da li se prvi incident desio 31. maja upravo kad je Omer Selimović, koji je bio jedan od vojnika muslimanske vojske, došao u Klisu sa ostalim muslimanskim vojnicima, je li tako?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je na liniji razdvajanja bilo pucnjave i to žestoke?

SVEDOK B-1097 – ODGOVOR: Uopšte nije bilo pucnjave.

SUDIJA MEJ: Sada je 14.00 i moramo da prekinemo s radom zato što će se u ovoj sudnici odvijati drugo suđenje. Svedoče B-1097, to znači da vaše svedočenje nije završeno. Dobili smo informaciju da vi niste u mogućnosti da budete ovde u ponedjeljak i to je u redu, ali moramo da vas zamolimo ...

SVEDOK B-1097: Mogu da se vratim. Mogu.

SUDIJA MEJ: Dakle, možete da se vratite? U redu. Onda nastavljamo u ponedjeljak ujutru. Da li želite još nešto da dodate? Možete da budete ovdje u ponedjeljak?

SVEDOK B-1097: Da. Ne radim ništa do ponedjeljka.

SUDIJA MEJ: U redu. Dakle, unakrsno ispitivanje će se odvijati još jedno pola sata i mogu da se postave, otprilike dva pitanja. Počecemo u ponedjeljak u 9.00, a u 10.00 već možete da idete. Dali vam to odgovara?

SVEDOK B-1097: Odgovara.

SUDIJA MEJ: Gospodine Kan, dozvoljavamo vam da razgovarate da svedokom o ovom pitanju samo da bi se uverili da će sve biti u redu što se tiče ponedjeljka. Ukoliko ne, svedok će morati da se vrati drugom prilikom. Ali, ukoliko bude mogao da dođe u ponedjeljak, utoliko bolje i tada će moći da završi sa svedočenjem.

TUŽILAC KAN: U redu, časni Sude. Uradiću to.

SUDIJA MEJ: Molim vas, nemojte nisakim da razgovarate o vašem svedočenju sve dok se ne završi. Sa Tužilaštvom možete samo da pričate o vašim planovima za ostanak i povratak. Gospodine Grum (Groome), ni danas nismo uspeli da saslušamo argumentaciju i to ćemo konačno da uradimo u ponedjeljak, pošto završimo sa ovim svedokom.

TUŽILAC GRUM: Svakako, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Onda, prekidamo sa radom.